

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจพิจารณาแล้ว

เรื่องเสร็จที่ ๕๑๕/๒๕๕๒

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันมีการล่วงละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปแสวงหาประโยชน์หรือเปิดเผยโดยไม่ได้รับความยินยอมจากบุคคล ซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลจนสร้างความเดือดร้อนรำคาญหรือความเสียหายให้แก่บุคคลดังกล่าว แม้ว่าจะได้มีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบางเรื่อง แต่ก็ยังไม่มีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการทั่วไป และโดยที่มาตรา ๓๕ วรรคสาม และมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์โดยมิชอบจากข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล สมควรกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการทั่วไป เพื่อให้มีมาตรการคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์โดยมิชอบจากข้อมูลส่วนบุคคลและการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บรวบรวม ควบคุมการใช้และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล” ให้ความหมายรวมถึง

(๑) ทายาทหรือคู่สมรสของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย

(๒) ผู้ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดา

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

มาตรา ๔ ในกรณีที่มีกฎหมายว่าด้วยการใดบัญญัติเรื่องใดไว้โดยเฉพาะแล้ว ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้น แต่ถ้ามิใช่เหตุอันควร นายกรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจประกาศให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ซึ่งรวมถึงบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องไปใช้บังคับเป็นการเพิ่มเติมหรือแทนที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นได้ ทั้งนี้ โดยจะกำหนดระยะเวลาหรือเงื่อนไขอย่างใดไว้ในประกาศนั้นก็ได้

ประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) หน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ เว้นแต่รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

(๒) บุคคลหรือนิติบุคคลที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ส่วนตนของบุคคลหรือนิติบุคคลนั้นเท่านั้น โดยมีให้ผู้อื่นใช้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้น หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้นต่อผู้อื่น

(๓) บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ทำการเก็บรวบรวมไว้ เฉพาะเพื่อกิจการสื่อมวลชน งานศิลปกรรม หรืองานวรรณกรรมเท่านั้น

การยกเว้นไม่ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลในลักษณะใดหรือกิจการใดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามข้อเสนอของคณะกรรมการ

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออก
กฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูล
ส่วนบุคคล” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและ
เสรีภาพ และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

(๓) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคหนึ่งคน ผู้แทน
หอการค้าไทยหนึ่งคน และผู้แทนสมาคมธนาคารไทยหนึ่งคน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ
ด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยี ด้านละสองคน ซึ่งอย่างน้อยต้องแต่งตั้งจากภาคเอกชนไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่ง

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่
ของสำนักงานไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทน
ตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป
จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะ
ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) นายกรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อกออกกฎกระทรวงหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการตราหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- (๔) ให้คำแนะนำและคำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการใด ๆ ในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- (๕) กำหนดหลักเกณฑ์ในการได้รับใบรับรองเพื่อมีสิทธิใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- (๖) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๗) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และให้ประกาศรายงานดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาดังด้วย
- (๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการอาจขอให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณาเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๓ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณา ทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของ คณะกรรมการโดยอนุโลม ทั้งนี้ กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่ ที่ประชุมพิจารณา ให้แจ้งการมีส่วนได้เสียของตนให้คณะกรรมการทราบล่วงหน้าก่อนการประชุม และห้ามมิให้ผู้นั้นเข้าร่วมประชุมพิจารณาในเรื่องนั้น

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยหรือ ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับกับคณะอนุกรรมการด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีหน้าที่ปฏิบัติงาน วิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานอื่น ของรัฐเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(๒) ให้คำปรึกษาแก่องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้

(๓) กำหนดหลักสูตรและฝึกอบรมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ลูกจ้าง หรือผู้รับจ้าง

(๔) จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ตาม

มาตรา ๓๔

(๕) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจ หน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๒
การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ ๑
บททั่วไป

มาตรา ๑๖ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะกระทำการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไม่ได้หากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลไม่ได้ให้ความยินยอม เว้นแต่บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้กระทำได้

ในการขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องแจ้งวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไปด้วย และการขอความยินยอมนั้นต้องไม่เป็นการหลอกลวงหรือทำให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเข้าใจผิดในวัตถุประสงค์ดังกล่าว ทั้งนี้ คณะกรรมการจะให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามแบบหรือข้อความที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะเพิกถอนความยินยอมเสียเมื่อใดก็ได้ เว้นแต่มีกฎหมายหรือสัญญาใดจำกัดสิทธิในการเพิกถอน หรือผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลได้ทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลไม่ปรากฏชื่อหรือสิ่งบอกลักษณะที่ทำให้รู้ตัวเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว ทั้งนี้ ในกรณีที่การเพิกถอนความยินยอมส่งผลกระทบต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในเรื่องใด ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบถึงผลกระทบจากการเพิกถอนความยินยอมนั้น

มาตรา ๑๗ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลมีหน้าที่ดูแลรักษาความมั่นคงปลอดภัยมิให้ข้อมูลส่วนบุคคลสูญหาย ถูกแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลง และมีหน้าที่ดูแลข้อมูลส่วนบุคคลที่ใช้หรือเปิดเผยให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

มาตรา ๑๘ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องทำการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อวัตถุประสงค์ที่ได้แจ้งเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลไว้ก่อนหรือขณะที่เก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผย

การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่แตกต่างไปจากวัตถุประสงค์ที่ได้แจ้งไว้ตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่

(๑) ได้แจ้งวัตถุประสงค์ใหม่นั้นให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบและได้รับความยินยอมก่อนเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยแล้ว

(๒) บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้กระทำได้

การแจ้งวัตถุประสงค์นั้นต้องแจ้งให้ทราบถึงวิธีการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยด้วย โดยชัดแจ้ง

มาตรา ๑๙ การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลได้รับยกเว้นไม่ต้องขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

- (๑) เป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย
- (๒) เป็นไปเพื่อประโยชน์ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลและการขอความยินยอมไม่สามารถดำเนินการได้ในเวลานั้น
- (๓) เป็นไปเพื่อประโยชน์ที่เกี่ยวกับชีวิต สุขภาพ หรือความปลอดภัยของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
- (๔) เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล
- (๕) เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยหรือสถิติและได้เก็บข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อการนั้นไว้เป็นความลับ ทั้งนี้ ต้องแจ้งให้สำนักงานทราบก่อนที่จะเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานประกาศกำหนด
- (๖) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ เพื่อประโยชน์ในการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดประมวลจริยธรรมเพื่อให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องปฏิบัติตามเกี่ยวกับการคุ้มครอง การเก็บรักษา วิธีจัดการลบหรือทำลายเมื่อหมดความจำเป็นตามวัตถุประสงค์ การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ถูกต้อง ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ผิดกฎหมายหรือวัตถุประสงค์ หรือผิดไปจากความยินยอมของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล การจัดทำมีมาตรฐานข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ถูกต้องและเหมาะสมกับกิจการของตนเอง หรือประมวลจริยธรรมในเรื่องอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร ประมวลจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงข้อกำหนดใด ๆ ตามวรรคหนึ่งสำหรับข้อมูลส่วนบุคคลที่กระทำด้วยคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมืออื่นใดด้วย

มาตรา ๒๑ เมื่อผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลได้ดำเนินการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจัดทำรายการแสดงการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไว้ ณ สถานที่ทำการ เพื่อให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลสามารถขอตรวจสอบได้

ความในวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับกับการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลภายในกิจการของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลตามวัตถุประสงค์และวิธีการที่ได้แจ้งไว้แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล โดยมีได้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้นต่อผู้อื่น

ส่วนที่ ๒
การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลไม่ว่าจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือจากแหล่งอื่นที่ไม่ใช่จากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลโดยตรง โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

- (๑) ได้รับความยินยอมตามมาตรา ๑๙
- (๒) เป็นสิ่งซึ่งได้จากการดูหรือการสังเกตการณ์จากการแสดง การกีฬา หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกัน เมื่อบุคคลที่ถูกเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นได้ปรากฏตัวหรือเข้าร่วมในกิจกรรมนั้นด้วยความสมัครใจและกิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมที่เปิดเผยต่อสาธารณะ
- (๓) เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาการตัดสินใจที่เหมาะสมของบุคคลในการที่จะได้รับรางวัลเกียรติยศ หรือผลประโยชน์อื่นในลักษณะคล้ายคลึงกัน
- (๔) เป็นการปฏิบัติตามสัญญาที่ทำกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล หรือตามมาตรการที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลร้องขอเพื่อให้เป็นไปตามสัญญาที่จะทำขึ้น
- (๕) มีความจำเป็นอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลอันมีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) ข้อมูลที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรมหรือการกระทำผิดหรือได้รับโทษใด ๆ ประวัติสุขภาพ แหล่งกำเนิดของเชื้อชาติหรือเผ่าพันธุ์ ความคิดเห็นทางการเมือง ความเชื่อในทางศาสนา ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
  - (๒) ข้อมูลที่อาจเป็นผลร้าย ทำให้เสียชื่อเสียง หรืออาจก่อให้เกิดความรู้สึกเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมหรือความไม่เท่าเทียมกันแก่บุคคลใด ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
  - (๓) ข้อมูลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลอันมีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่งได้เมื่อได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือในกรณีดังต่อไปนี้
- (๑) ได้รับความยินยอมตามมาตรา ๑๙
  - (๒) เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในทางการแพทย์หรือการรักษาพยาบาลบุคคลใดและได้เก็บข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อการนั้นไว้เป็นความลับ
  - (๓) มีความจำเป็นอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลแจ้งต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบก่อนหรือในขณะที่จะดำเนินการถึงรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ สถานที่ทำการ และสถานภาพของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลว่าเป็นบุคคลหรือนิติบุคคล และเป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ตามมาตรา ๓๔ หรือไม่

(๒) วัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๘

(๓) ประเภทของข้อมูลส่วนบุคคลที่มีการเก็บรวบรวมว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๓ หรือไม่

(๔) กำหนดระยะเวลาในการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคล

(๕) สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๔๑

(๖) รายละเอียดอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๓

การใช้และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลใช้ข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของตนโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

(๑) เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บรวบรวมได้ตามมาตรา ๒๒ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) และใช้ข้อมูลส่วนบุคคลตามวัตถุประสงค์ที่เก็บรวบรวม

(๒) มีความจำเป็นอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลใช้ข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องห้ามมิให้เก็บรวบรวมตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง โดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

(๑) เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง (๑) หรือ (๒)

(๒) มีความจำเป็นอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของตนโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

(๑) เปิดเผยต่อทนายความของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ว่าความแทนในคดีใดคดีหนึ่งหรือได้รับมอบอำนาจทั่วไปให้กระทำการแทนผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

(๒) เพื่อวัตถุประสงค์ในการเรียกเก็บหนี้ซึ่งเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องชำระให้แก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

(๓) เปิดเผยแก่หน่วยงานที่มีหน้าที่รักษาข้อมูลส่วนบุคคลไว้เป็นประวัติศาสตร์

(๔) เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐร้องขอในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าข้อมูลส่วนบุคคลนั้นเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของประเทศหรือกิจการระหว่างประเทศ

(๕) เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บรวบรวมได้ตามมาตรา ๒๒ (๑) หรือ (๒)

(๖) มีความจำเป็นอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่ง ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องเปิดเผยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้นโดยตรงเท่าที่จำเป็นและเหมาะสมแก่การนั้น

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องห้ามมิให้เก็บรวบรวมตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง โดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

(๑) เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง (๑) หรือ (๒)

(๒) มีความจำเป็นอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไปนอกราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

(๑) ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๑๙ (๑) (๒) หรือ (๓)

(๒) เพื่อการดำเนินคดีนอกราชอาณาจักร

(๓) เป็นการปฏิบัติตามสัญญาที่ทำกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล หรือตามมาตรการที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลร้องขอเพื่อให้เป็นไปตามสัญญาที่จะทำขึ้น

(๔) เป็นผลหรือการปฏิบัติตามสัญญาที่ทำกับผู้อื่นเพื่อประโยชน์ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

(๕) เพื่อการป้องกันหรือปราบปรามการฟอกเงินหรือการก่อการร้าย

(๖) มีความจำเป็นอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การขอความยินยอมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไปยังประเทศที่มีได้มีบทบัญญัติในการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลหรือมีแต่บทบัญญัติของกฎหมายในประเทศนั้นมีมาตรการในการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในสาระสำคัญต่ำกว่าบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้โดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

(๑) ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๑๙ (๑) (๒) หรือ (๓)

(๒) มีความจำเป็นอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การขอความยินยอมตามวรรคหนึ่งและการกำหนดว่าทบัญญัติของกฎหมาย
ในประเทศตามวรรคหนึ่งมีมาตรการในการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในสาระสำคัญเรื่องใด
ต่ำกว่าทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ
ประกาศกำหนด โดยคำนึงถึงมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอันมีลักษณะต้องห้าม มาตรการ
เกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามวัตถุประสงค์ที่ได้แจ้งไว้ การเก็บรักษา
ข้อมูลส่วนบุคคล และหลักเกณฑ์ในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ ๔

การเก็บรักษาและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๓๑ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของ
ข้อมูลส่วนบุคคลไว้ได้เท่าระยะเวลาที่กำหนดในมาตรา ๒๔ (๔) หรือเท่าที่จำเป็นตามวัตถุประสงค์
ของการเก็บรวบรวมของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลนั้น

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหรือหมดความจำเป็นตามวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม
ข้อมูลส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเพิกถอนความยินยอม ให้ผู้ควบคุม
ข้อมูลส่วนบุคคลจัดการลบหรือทำลายข้อมูลส่วนบุคคลนั้น หรือทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นไม่ปรากฏชื่อ
หรือสิ่งบอกลักษณะที่ทำให้รู้ตัวเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนด
ระยะเวลาหรือหมดความจำเป็น หรือได้รับแจ้งการเพิกถอนความยินยอม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลนั้น
ที่ต้องเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวไว้เพื่อการศึกษาวิจัยหรือสถิติ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล
จะไม่จัดการลบหรือทำลายข้อมูลส่วนบุคคลนั้นก็ได้ แต่ต้องมีหนังสือแจ้งเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้น
เพื่อขอความยินยอมเป็นหนังสือ

มาตรา ๓๒ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องจัดให้มีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัย
ให้แก่ข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้หรือเปิดเผยโดยไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อ
เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล หรือเพื่อป้องกันการสูญหายหรือทำลาย หรือถูกเรียกดู สืบค้น เชื่อมโยง ใช้
เปิดเผย ทำสำเนา หรือเปลี่ยนแปลงโดยไม่มีสิทธิหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยอย่างน้อยต้องมี
หลักเกณฑ์ในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การเข้าถึงและการใช้งานสารสนเทศ อุปกรณ์ ระบบ และสถานที่

(๒) การจัดให้มีระบบสารสนเทศและระบบสำรองของสารสนเทศซึ่งอยู่ในสภาพ
พร้อมใช้งานและจัดทำแผนเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉินในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการ
ทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้สามารถใช้งานสารสนเทศได้ตามปกติอย่างต่อเนื่อง

(๓) การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ

คณะกรรมการจะประกาศกำหนดให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องจัดให้มีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยอื่นใดที่เหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพให้แก่ข้อมูลส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่งเพิ่มขึ้นด้วยก็ได้

มาตรา ๓๓ ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลมีหน้าที่ในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของตนให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน หรือเป็นปัจจุบันตามที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลร้องขอเป็นหนังสือ

ในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนบุคคลตามที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลร้องขอตามวรรคหนึ่ง ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะขอให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้นจัดส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการแก้ไขเปลี่ยนแปลงก็ได้

ในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนบุคคลตามที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลร้องขอตามวรรคหนึ่ง หากต้องใช้วิธีการลบหรือทำลายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวใหม่เพื่อความสะดวกหรือโดยเหตุอื่นที่จำเป็น ก็ให้ใช้วิธีนั้นได้แต่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ ๕

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์

มาตรา ๓๔ ในส่วนนี้

“ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์” หมายความว่า ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยมีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์

“กิจการเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์” หมายความว่า กิจการทุกประเภทที่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้อันมีลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๕ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ นอกจากต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ทั่วไปที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้แล้ว ยังต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ด้วย

มาตรา ๓๖ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ต้องจัดให้มีข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าข้อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมที่ประกาศกำหนดไว้ในมาตรา ๒๐

ในการขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลก่อนการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ต้องแจ้งข้อปฏิบัติตามวรรคหนึ่งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบด้วย เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาตัดสินใจให้ความยินยอม

มาตรา ๓๗ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการตั้งหน่วยรับเรื่องร้องเรียนการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือรับเรื่องร้องขอเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนบุคคลให้ถูกต้อง ครบถ้วน หรือเป็นปัจจุบัน

(๒) จัดให้มีระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๓) ฝึกอบรมลูกจ้างหรือผู้รับจ้างของตนเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) รายงานการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๘ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ต้องควบคุมดูแลและรับผิดชอบลูกจ้างของตนทั้งหมด เพื่อไม่ให้กระทำการใดอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ต้องจัดทำบัตรประจำตัวลูกจ้างของตนเพื่อใช้แสดงต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ว่าจ้างผู้ใดให้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลแทนตน ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ต้องกำหนดมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในสัญญาว่าจ้างไม่น้อยกว่าหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์เลิกกิจการให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์แจ้งเป็นหนังสือให้สำนักงานทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกกิจการ

การจัดการข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ที่เลิกกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยคำนึงถึงความสำคัญหรือคุณค่าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ควรบันทึกไว้เป็นประวัติศาสตร์หรือคืนแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

การเลิกกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการควบกิจการด้วย ในกรณีนี้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ที่ควบกิจการไม่ต้องปฏิบัติตามวรรคสอง เว้นแต่วัตถุประสงค์ของกิจการใหม่ที่ควบเข้ากันนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ ในกรณีเช่นว่านี้

ให้สำนักงานแจ้งให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ที่ควบคุมกิจการนั้นปฏิบัติตาม
มาตรา ๑๘

หมวด ๓

สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๔๑ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิดังต่อไปนี้

- (๑) ขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน ขอสำเนาหรือสำเนาที่ได้รับรอง
ความถูกต้องของข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวได้
- (๒) ขอให้แจ้งถึงการมีอยู่ การใช้ หรือการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน
- (๓) ขอให้ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนให้ถูกต้อง
ครบถ้วน หรือเป็นปัจจุบัน
- (๔) ขอให้ระงับการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนในกรณีที่ข้อมูล
ส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง
- (๕) ขอให้ดำเนินการลบหรือทำลายข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนเมื่อพ้นกำหนด
ระยะเวลาการเก็บรักษาหรือไม่เกี่ยวข้องหรือเกินกว่าความจำเป็นตามวัตถุประสงค์ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลนั้น หรือได้เพิกถอนความยินยอม
- (๖) ขอให้เปิดเผยถึงการได้มาซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน ในกรณีเป็นข้อมูล
ส่วนบุคคลที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลไม่ได้ให้ความยินยอมในการเก็บรวบรวม

มาตรา ๔๒ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องปฏิบัติตามคำขอตามมาตรา ๔๑ และ
จะปฏิเสธคำขอได้เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินการตามคำขอตามมาตรา ๔๑ (๑) หรือ (๒) นั้นต้องเสียค่าใช้จ่าย
มากจนเกินสมควร

(๒) เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่สามารถปฏิเสธคำขอได้ตามกฎหมาย

(๓) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลปฏิเสธคำขอใช้สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจัดทำรายการแสดงการปฏิเสธคำขอดังกล่าวพร้อมด้วยเหตุผลไว้ด้วย
และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ รายการแสดงการปฏิเสธคำขอ
ให้หมายความรวมถึงกรณีที่อยู่ระหว่างการโต้แย้งถึงความถูกต้อง ครบถ้วน หรือเป็นปัจจุบันของ
ข้อมูลส่วนบุคคลด้วย

เมื่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีคำขอตามมาตรา ๔๑ และเป็นกรณีที่ไม่อาจปฏิเสธ
คำขอได้ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลดำเนินการให้เป็นไปตามคำขอภายในสามสิบวัน
นับแต่วันที่รับคำขอ การขยายระยะเวลาดำเนินการให้เป็นไปตามคำขอ ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์

ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในกรณีที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งมีคำขอเป็นคนพิการ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องดำเนินการให้สามารถใช้สิทธิตามคำขอได้อย่างเหมาะสมกับสภาพความพิการนั้น

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับการเข้าตรวจสอบ สำหรับสำเนาหรือสำเนาที่ได้รับรองความถูกต้องของข้อมูลส่วนบุคคลได้ แต่ไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๓ ผู้ใดเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ทำให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้รับความเสียหาย ผู้นั้นต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น เว้นแต่

- (๑) ผู้นั้นจะพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายนั้นเกิดจากเหตุสุดวิสัย
- (๒) เป็นการกระทำตามกฎหมายหรือตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้
- (๓) เป็นการกระทำตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติกรตามอำนาจหน้าที่

ตามกฎหมาย

(๔) ความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั่นเอง

ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ใช้จ่ายไปตามความจำเป็นแก่การป้องกันหรือระงับความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วย

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่การกระทำตามมาตรา ๔๓ เกิดจากการกระทำในทางการที่จ้างของลูกจ้างของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้างด้วย

ความในวรรคหนึ่งให้นำมาใช้บังคับแก่การกระทำของผู้รับจ้างซึ่งผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลว่าจ้างให้กระทำการนั้นแทนตนด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๔

การร้องเรียน การตรวจสอบ และการอุทธรณ์

มาตรา ๔๕ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลขึ้น โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ตรวจสอบการกระทำใด ๆ ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือลูกจ้างหรือผู้รับจ้างของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

(๓) โกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลกับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

(๔) รายงานผลการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ต่อคณะกรรมการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่งจะมีจำนวนหลายคณะก็ได้ตามความเชี่ยวชาญในแต่ละเรื่องหรือตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร ทั้งนี้ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการดำเนินงานอื่นของคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๔๖ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับความเสียหายมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือลูกจ้างหรือผู้รับจ้างของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน

การยื่นคำร้องเรียน การส่งคำร้องเรียนให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคล วิธีพิจารณาคำร้องเรียน ระยะเวลาและการขยายระยะเวลาพิจารณาคำร้องเรียน การตรวจสอบ การไกล่เกลี่ย และการไม่รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาหรือการยุติเรื่องร้องเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่เรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๔๖ ไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๖ วรรคสอง หรือเป็นเรื่องร้องเรียนที่ระเบียบนั้นได้กำหนดไม่ให้นำไว้พิจารณา ให้สำนักงานมีหนังสือแจ้งไม่รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาให้ผู้ร้องเรียนทราบและรายงานต่อคณะกรรมการ

เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๔๖ หรือตรวจสอบการกระทำใด ๆ ตามมาตรา ๔๕ (๒) แล้วเชื่อได้ว่า เรื่องร้องเรียนหรือการกระทำนั้นไม่เป็นความจริง ให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลมีคำสั่งยุติเรื่อง

ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลพิจารณาหรือตรวจสอบตามวรรคสองแล้วเชื่อได้ว่า เรื่องร้องเรียนหรือการกระทำนั้นเป็นความจริง หรือเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้และก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) หากดำเนินการไกล่เกลี่ยได้ ให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลมีคำสั่งยุติเรื่อง

(๒) หากไม่อาจดำเนินการไกล่เกลี่ยได้ ไม่ว่าจะกรณีใดก็ตาม ให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลมีอำนาจออกคำสั่งดังต่อไปนี้

(ก) สั่งให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลปฏิบัติหรือดำเนินการแก้ไขการกระทำของตนให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

(ข) สั่งห้ามผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลกระทำการที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือให้กระทำการใดเพื่อระงับความเสียหายนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่ยอมดำเนินการตามคำสั่งตามวรรคสาม (๒) (ก) หรือ (ข) ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ในกรณีที่ต้องมีการยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อบังคับตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลเป็นผู้มีอำนาจสั่งยึด อายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินเพื่อการนั้น

การจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่งหรือคำสั่งตามวรรคสองหรือวรรคสามให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

คำสั่งของคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคล ให้ประธานกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลเป็นผู้ลงนามแทน

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่มีหนังสือไม่รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาตามมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง หรือยุติเรื่องตามมาตรา ๔๗ วรรคสอง หรือวรรคสาม (๑) หรือแจ้งคำสั่งตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม (๒) ให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นหนังสือโดยยื่นต่อสำนักงานภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือหรือคำสั่งดังกล่าว

การเสนอคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการและวิธีพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการให้เป็นที่สิ้นสุด

ให้สำนักงานมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการให้ผู้อุทธรณ์และผู้ซึ่งเกี่ยวข้องทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มิควินิจฉัยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๕
มาตรการส่งเสริม

มาตรา ๔๙ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอาจขอรับการส่งเสริมจากสำนักงานได้ดังต่อไปนี้

- (๑) การช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาในการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลหรือการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (๒) การอบรมและพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลหรือการดำเนินงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (๓) การขอรับการส่งเสริมในเรื่องอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด การยื่นคำขอ การพิจารณาคำขอ และการให้การส่งเสริมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๕๐ ให้มีเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับใบรับรองจากสำนักงานมีสิทธิใช้หรือแสดงเครื่องหมายดังกล่าว ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งประสงค์จะมีสิทธิใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ให้ยื่นคำขอรับใบรับรองต่อสำนักงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด

ในการพิจารณาคำขอตามวรรคสองให้สำนักงานประเมินผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ให้สำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบแล้ว ให้สำนักงานออกใบรับรองแก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลนั้น

ลักษณะและรายละเอียดของเครื่องหมายรับรองมาตรฐาน การใช้หรือการแสดงเครื่องหมาย วิธีการประเมินผล การตรวจสอบมาตรฐาน อัตราค่าธรรมเนียมการประเมินผลหรือการตรวจสอบมาตรฐาน และการเพิกถอนใบรับรองให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีที่คณะกรรมการเพิกถอนใบรับรองของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลใด ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลนั้นคืนใบรับรองให้แก่สำนักงานภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการเพิกถอน

ห้ามมิให้ผู้ใดใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่เป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับใบรับรองจากสำนักงานหรือได้รับการรับรองตามมาตรา ๕๑

มาตรา ๕๑ คณะกรรมการจะประกาศยอมรับการตรวจสอบและรับรองเกี่ยวกับมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับการรับรองมีสิทธิใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตรวจสอบและรับรอง ซึ่งเป็นหน่วยงานอื่นก็ได้ ไม่ว่าหน่วยงานนั้นจะตั้งอยู่ในประเทศหรือต่างประเทศหรือเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนก็ตาม ทั้งนี้ ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับการรับรองนั้นมีสิทธิใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๕๐

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้นต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

ส่วนที่ ๒

โทษปรับทางปกครอง

มาตรา ๕๓ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจลงโทษปรับทางปกครองตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ในการลงโทษปรับทางปกครอง ให้ผู้อำนวยการคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิดและความเสียหายที่เกิดจากการกระทำนั้น และในกรณีที่เห็นสมควร ผู้อำนวยการอาจมีคำเตือนให้ผู้นั้นดำเนินการใด ๆ เพื่อแก้ไขให้ถูกต้องหรือเหมาะสมก่อนก็ได้

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาโทษปรับทางปกครองและคำเตือนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด และถ้าผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ยอมชำระค่าปรับทางปกครอง ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๔ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานแก่ คณะกรรมการตามมาตรา ๑๒ หรือแก่คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๒ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดย อนุโลมตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง หรือแก่คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๑๒ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๕๕ วรรคสาม หรือผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจ หรือการพาณิชย์ตามมาตรา ๓๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับ ทางปกครองไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๕๕ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๗ วรรคสอง มาตรา ๓๑ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือมาตรา ๔๒ วรรคสอง หรือไม่ใช้แบบหรือข้อความ ที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง หรือไม่แจ้งตามมาตรา ๑๖ วรรคสาม หรือ มาตรา ๓๑ วรรคสาม หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง หรือปฏิเสธคำขอโดยไม่เป็นไปตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง หรือ ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามคำขอภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่ดำเนินการให้เหมาะสมกับสภาพ ความพิการตามมาตรา ๔๒ วรรคสาม หรือไม่คืนใบรับรองตามมาตรา ๕๐ วรรคห้า หรือผู้ควบคุม ข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ตามมาตรา ๓๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๗ (๔) มาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่แจ้งข้อปฏิบัติตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งแสนบาท

ส่วนที่ ๓ โทษอาญา

มาตรา ๕๖ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง หรือไม่จัดให้มีระบบรักษาความมั่นคง ปลอดภัย เพิ่มขึ้นตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง หรือผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล เชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ตามมาตรา ๓๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๕๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๐ วรรคหก ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๕๘ ผู้ใดกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่น ได้รับประโยชน์อันไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเพื่อให้ผู้อื่นเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลทางสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๙ บรรดาความผิดตามส่วนนี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้มีจำนวนสามคน ซึ่งคนหนึ่งต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เมื่อผู้ต้องหาได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๐ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) และวรรคสอง

ให้สำนักงานดำเนินการให้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๑ ผู้ใดเป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) ข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และ มาตรา ๓๑ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล

(๒) การปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ ให้ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าวภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ....

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๙๔๐๙ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. .... ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับประเด็นอภิปรายและความเห็นสำนักงาน ก.พ.ร. ไปพิจารณาด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ) และผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกอบร่างพระราชบัญญัติดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ

๑.๑ กำหนดให้เป็นกฎหมายกลางในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการทั่วไปใช้บังคับแก่ผู้ประมวลข้อมูลส่วนบุคคลทั้งที่เป็นบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานของรัฐที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ เว้นแต่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเรื่องหนึ่งเรื่องใดไว้เป็นการเฉพาะให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น การยกเว้นการบังคับใช้กับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลในลักษณะใดหรือกิจการประเภทใดให้ตราเป็นกฎกระทรวง ในกรณีที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะไม่ได้บัญญัติถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเรื่องใดไว้ให้นำการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในเรื่องนั้นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับ

๑.๒ นอกจากหน่วยงานของรัฐที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้บังคับตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๑.๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทำหน้าที่กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประมวลผล ติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการของผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน ให้คำแนะนำปรึกษาในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กำหนดหลักเกณฑ์ในการได้รับเครื่องหมายรับรองการประมวลผล และออกระเบียบข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งหรือปฏิบัติการอื่นใด ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้

๑.๔ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานฯ ซึ่งจะปฏิบัติงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๑.๕ ควบคุมการประมวลผลของผู้ประมวลข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งรวมถึงการเก็บรวบรวม การบันทึก การจัดหมวดหมู่ การเก็บรักษา การจัดลำดับตำแหน่ง การแก้ไข การเลือก การเรียก การเปรียบเทียบ การใช้ การเชื่อมต่อ การระงับ การเปิดเผยโดยเฉพาะเจาะจง การเปิดเผยทั่วไป การลบหรือการทำลายซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลไม่ว่าจะใช้วิธีการใด ๆ และหมายถึงการส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลด้วย

หลักการของการควบคุมการประมวลผล ก็คือ การประมวลผลจะกระทำไม่ได้หากไม่ได้ ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่จะเป็นกรณีเข้าข้อยกเว้นตามที่กำหนด

อนึ่ง บทบัญญัติเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลมิให้ใช้บังคับแก่กิจการตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์หรือกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๑.๖ กำหนดสิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในการเข้าถึง ขอให้ระงับ แก้ไข ลบหรือทำลาย และสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนในความเสียหายที่เกิดขึ้น

๑.๗ กำหนดให้ผู้ประมวลข้อมูลส่วนบุคคลต้องมีนายทะเบียนของตนทำหน้าที่ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นไปโดยชอบและทำหน้าที่รายงานการประมวลผลต่อคณะกรรมการ

๑.๘ กำหนดให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้เสียหายมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ

๑.๙ กำหนดให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากประธานกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมีอำนาจเรียกให้บุคคลมาให้ถ้อยคำหรือส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐาน เข้าไปใน สถานที่ประมวลผลระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบการกระทำความผิด รวมถึงตรวจดูเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตรวจสอบสถานที่ที่มีการร้องเรียน และยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เอกสาร หรือสิ่งของที่เกี่ยวข้อง

๑.๑๐ กำหนดให้มีมาตรการส่งเสริม ได้แก่ การขอรับการส่งเสริมจากสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในการให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำหรือคำปรึกษา การอบรม พัฒนาบุคลากรและการให้สำนักงานฯ ประเมินผลการประมวลผลของผู้ประมวลข้อมูลส่วนบุคคล หากมีมาตรฐานก็จะได้รับเครื่องหมายรับรองการประมวลผล

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ คณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมายฯ) มีประเด็นอภิปรายและมติ ดังนี้

๒.๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอเป็นกฎหมายกลางที่มีหลักการการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการทั่วไป เพื่อไม่ให้ล้าละเมิดสิทธิส่วนบุคคล โดยเฉพาะการนำข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลไปใช้ประโยชน์โดยเปิดเผยหรือเผยแพร่จนทำให้เกิดความเสียหาย ซึ่งปัจจุบันมีกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองข้อมูลในบางเรื่องไว้เป็นการเฉพาะ เช่น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร

ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองในเรื่องดังกล่าวไม่เกิดความซ้ำซ้อน สมควรพิจารณากำหนดบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ให้สอดคล้องกันด้วย

๒.๑.๒ การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขึ้นในสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อปฏิบัติงานด้านวิชาการและงานธุรการให้แก่คณะกรรมการ มีฐานะเป็นหน่วยงานระดับกอง ประกอบกับนโยบายการปฏิรูประบบราชการใหม่ยังไม่มี ความชัดเจนเกี่ยวกับฐานะของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะให้จัดตั้งเป็น ส่วนราชการระดับกรมหรือไม่ การกำหนดให้มีสำนักงานดังกล่าวจะเป็นภาระงบประมาณและอัตรากำลัง ดังนั้น ในขั้นนี้สมควรพิจารณากำหนดให้เป็นหน่วยงานภายในสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไปก่อน

๒.๒ สำนักงาน ก.พ.ร. มีความเห็น ดังนี้

๒.๒.๑ เห็นด้วยในหลักการของร่างฯ ที่ให้ความคุ้มครองสิทธิข้อมูลส่วนบุคคล ในความครอบครองของเอกชนและหน่วยงานของรัฐที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเชิงธุรกิจหรือการ พาณิชยกรรมเป็นหลัก เพื่อให้เกิดความมั่นคงในสิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล มิให้ถูกรบกวนโดยการ กระทำละเมิดและก่อให้เกิดความเสียหายกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

๒.๒.๒ การกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลใน สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น โดยที่ขณะนี้ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูล ข่าวสารของราชการยังเป็นส่วนราชการระดับกองในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี การใช้ข้อความ ดังกล่าวจะทำให้เกิดส่วนราชการระดับกองซ้อนกัน ซึ่งไม่ถูกต้องเหมาะสม

๒.๒.๓ คำว่า “สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและการ คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล” ที่ปรากฏอยู่ในหลายมาตรานั้น หากมีความหมายถึง “สำนักงาน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ” ที่จะต้องปรับบทบาทและโครงสร้างส่วนราชการเพื่อรองรับ งานด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่ ซึ่งหากเป็นเช่นนั้น จะต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในส่วนของมาตรา ๖ การจัดตั้งสำนักงาน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้มีความชัดเจนต่อไปด้วย

๓.สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง ข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. .... แล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

๓.๑ ได้แก้ไขบทจำกัดสิทธิเสรีภาพให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยตัดบทจำกัดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายออก เพราะไม่มีบทในเรื่องดังกล่าวโดยเห็นว่า บทกำหนดโทษที่มีโทษจำคุกนั้นเป็นโทษทางอาญาแก่ผู้ซึ่งศาลได้มีคำพิพากษาแล้วว่ากระทำความผิด กรณีจึงไม่ถือว่าเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในร่างกายของบุคคลโดยทั่ว ๆ ไป และตัดบทจำกัด เสรีภาพในเคหสถานออก เพราะได้ตัดเรื่องอำนาจเข้าไปในเคหสถานของพนักงานเจ้าหน้าที่ออกแล้ว

ไม่ได้อ้างบทเกี่ยวกับสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองในข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญฯ เพราะมาตรา ๓๕ ไม่ได้ให้อำนาจออกกฎหมายในการจำกัดสิทธิแต่อย่างใด โดยในวรรคสามให้อำนาจออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล

ได้เพิ่มการอ้างมาตรา ๓๖ เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ห้ามการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลอันเป็นการสื่อสารถึงกันอย่างหนึ่ง กับได้เพิ่มการอ้างมาตรา ๔๓ เนื่องจากการห้ามเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความยินยอมนั้นในปัจจุบันมีผู้ประกอบการขายข้อมูลส่วนบุคคลที่เรียกว่า lists broker หรือ data center บทบัญญัติดังกล่าวจึงมีลักษณะจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการอย่างหนึ่ง รวมทั้งได้เพิ่มการอ้างมาตรา ๔๕ เนื่องจากเห็นว่าการห้ามเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากความยินยอมเป็นการจำกัดเสรีภาพในการสื่อความหมายอย่างหนึ่ง (เช่น การเปิดเผยใน internet) นอกจากนี้ ได้เพิ่มการอ้างมาตรา ๕๖ เพราะร่างนี้ใช้บังคับแก่รัฐวิสาหกิจและร่างนี้จำกัดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลในความครอบครองของรัฐวิสาหกิจ

๓.๒ ได้แก้ไขบทนิยาม (ร่างมาตรา ๓) ดังนี้

๓.๒.๑ บทนิยามคำว่า “ข้อมูลส่วนบุคคล” โดยได้แก้ไขตามบทนิยาม “ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งได้เพิ่มตัวอย่างของข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคลเพิ่มอีกอย่างหนึ่ง คือ ประวัติกิจกรรม ตามความเห็นของผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) (ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC)) เพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า กิจกรรมเฉพาะตัวของบุคคลก็เป็นข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงกิจกรรมธรรมดาอันมีลักษณะทั่วไป ไม่ใช่เรื่องเฉพาะตัว เช่น การซื้อขายสินค้าธรรมดาทั่วไปหรือการเป็นสมาชิกนิตยสารข่าวรายสัปดาห์หรือบอกรับหนังสือพิมพ์รายวันซึ่งบุคคลทั่วไปก็กระทำกันเป็นปกติวิสัย

๓.๒.๒ ได้ตัดบทนิยามที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจโดยทั่วไปอยู่แล้วซึ่งไม่มีความจำเป็นต้องนิยามไว้ออก ได้แก่ “การเก็บรวบรวม” “การเก็บรักษา” “การแก้ไข” “การโอน” และ “การลบ”

๓.๒.๓ ได้แก้ไขบทนิยามคำว่า “ผู้ประมวลข้อมูลส่วนบุคคล” เป็น “ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล” เพื่อให้มีความหมายกว้างขึ้นไม่เจาะจงเฉพาะการประมวลผลซึ่งมักใช้กับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และให้ความหมายเสียใหม่ว่า “ผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บรวบรวม ควบคุมการใช้ และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้” เพราะผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่จะอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ จะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้หรือเปิดเผยข้อมูลนั้นออกไปภายนอกเท่านั้น หากไม่ใช้หรือเปิดเผยต่อผู้อื่นแล้วย่อมเป็นการใช้ข้อมูลเป็นการภายในของตนซึ่งไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเจ้าของข้อมูลแต่อย่างใด กรณีจึงเข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๕ (๒) ของพระราชบัญญัตินี้

๓.๒.๔ ได้ตัดบทนิยามคำว่า “การประมวลผล” ออก เพราะอาจสื่อความหมายเฉพาะข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และในความหมายก็เป็นความหมายทั่วไป ซึ่งคำต่างๆ ที่ใช้ได้ถูกต้องหมดแล้วตาม ๓.๒.๒

๓.๒.๕ ได้ตัดบทนิยามคำว่า “นายทะเบียน” ออก เพราะเป็นคำที่สื่อความหมายถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐมากกว่าลูกจ้างของเอกชนที่ถูกแต่งตั้งโดยนายจ้างที่เป็นผู้ประมวลข้อมูลส่วนบุคคล นอกจากนี้ ไม่ควรบังคับให้มีลูกจ้างรับผิดชอบแทนในการประมวลผล เพราะโดยหลักทั่วไปนายจ้างจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ เว้นแต่ลูกจ้างจะกระทำนอกทางการที่จ้าง ซึ่งหากมีก็ควรเขียนไว้ในตัวบท และบางกรณีก็อาจไม่มีลูกจ้างเลยก็ได้

๓.๒.๖ ได้เพิ่มบทนิยามคำว่า “บุคคล” ขึ้นใหม่ให้หมายถึงบุคคลธรรมดาเท่านั้น เพราะการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้และตามรัฐธรรมนูญฯ ประสงค์จะคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลธรรมดาเท่านั้น ไม่รวมถึงข้อมูลของนิติบุคคลจึงควรบัญญัติไว้ให้ชัดเจน

๓.๒.๗ ได้ตัดบทนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ออก เพราะได้ตัดเรื่องนี้ออกแล้ว

๓.๒.๘ ได้แก้ไขบทนิยามคำว่า “เลขาธิการ” เป็น “ผู้อำนวยการ” ให้ถูกต้องตามตำแหน่งในปัจจุบันที่หัวหน้าส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นผู้ดำเนินการ

๓.๓ ได้แก้ไขหลักการของมาตรา ๔ ซึ่งบัญญัติให้กฎหมายนี้มีลักษณะเป็นกฎหมายกลางโดยอัตโนมัติ หากกฎหมายอื่นไม่มีบทคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลก็จะต้องนำกฎหมายนี้ไปใช้บังคับทันที ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นมีหลายลักษณะ เช่น ข้อมูลลึกลับ ข้อมูลการทำงาน ข้อมูลทางการแพทย์ ข้อมูลอาชญากรรม หรืออื่น ๆ อีกมาก แตกต่างจากวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองที่มีเรื่อง “คำสั่งทางปกครอง” แต่เพียงประการเดียว จึงใช้หลักเกณฑ์เดียวกันได้ แต่ข้อมูลส่วนบุคคลมีหลายลักษณะกรณีจึงอาจเกิดปัญหาหากจะใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองไม่มีบทกำหนดโทษโดยเฉพาะโทษทางอาญา แต่กฎหมายนี้มีบทกำหนดโทษทางอาญาด้วยการนำกฎหมายนี้ไปใช้บังคับกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายอื่น ๆ จึงก่อให้เกิดความไม่ชัดเจนในการนำไปใช้บังคับ เช่น การรายงานผลการดำเนินงานจะต้องรายงานตามกฎหมายใด เป็นต้น และอาจเป็นการขัดต่อหลักกฎหมายอาญาได้ ดังนั้น จึงได้แก้ไขให้มีลักษณะเป็นกฎหมายกลาง เช่นเดียวกับกรณีตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติวิเทศอัยการ พ.ศ. ๒๕๓๕ กล่าวคือนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายนี้โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้นำกฎหมายนี้ไปใช้บังคับเพิ่มเติมหรือแทนที่กฎหมายอื่นนั้นได้ (กฎหมายว่าด้วยวิเทศอัยการกำหนดให้คณะกรรมการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นอาจมีมติให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิเทศอัยการไปใช้บังคับเป็นการเพิ่มเติมหรือแทนที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นได้ โดยรัฐมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นเป็นผู้นำมติไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า การประกาศใช้เป็นกฎหมายเป็นเรื่องที่ต้องละเอียดรอบคอบและมีความรับผิดชอบสูง ควรให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ให้ความเห็นชอบซึ่งรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายไม่ว่ากฎหมายใดก็ตามย่อมอยู่ในคณะรัฐมนตรีแล้ว กรณีไม่สมควรให้เป็นเพียงมติของคณะกรรมการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีฯ เท่านั้นโดยสังเกตได้จากมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติวิเทศอัยการฯ ไม่เคยถูกนำมาใช้บังคับแต่อย่างใด) นอกจากนี้ สมควรระบุให้รวมถึง

บทกำหนดโทษเพื่อให้เกิดความชัดเจนด้วยว่า สามารถนำบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับได้ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในภายหลัง และยังเป็นไปตามประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการกฤษฎีกา ตาม ๒.๑.๑ อีกด้วย

นอกจากนี้ ได้แก้ไขหลักการเดิมที่จะใช้บังคับเฉพาะการกระทำความผิดหรือการพาณิชย์เท่านั้น โดยร่างนี้จะใช้บังคับกับการกระทำแม้ไม่ใช่เพื่อธุรกิจหรือการพาณิชย์ด้วย เนื่องจากตามมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญฯ มีเจตนารมณ์จะคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างกว้างขวางไม่จำกัดเฉพาะการกระทำความผิดหรือการพาณิชย์ สมควรแก้ไขหลักการของร่างนี้ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญฯ

๓.๔ ได้แก้ไขมาตรา ๕ จากเดิมที่ยกเว้นไม่ให้นำกฎหมายนี้ไปใช้บังคับแก่หน่วยงานของรัฐภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ (เว้นแต่หน่วยงานของรัฐซึ่งดำเนินงานเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ เพราะบัญญัติให้มาตรา ๕ อยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๔) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า ควรบัญญัติให้ชัดเจนว่าหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินงานเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์คือหน่วยงานใด จึงบัญญัติต่อท้าย (๑) ของมาตรา ๕ ว่า “... เว้นแต่รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ” ซึ่งจะชัดเจนยิ่งขึ้นและรัฐวิสาหกิจถือเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย แม้ว่าผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) ชี้แจงว่า เดิมประสงค์จะให้กฎหมายนี้ใช้บังคับแก่หน่วยงานของรัฐลักษณะดังกล่าว เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในการแข่งขันทางธุรกิจหรือการพาณิชย์กับเอกชน แต่ต่อมาภายหลังเห็นว่า หากหน่วยงานของรัฐที่มีลักษณะดังกล่าวต้องปฏิบัติตามกฎหมายถึง ๒ ฉบับ แต่เอกชนปฏิบัติตามกฎหมายนี้เท่านั้น กรณีก็จะไม่เป็นธรรมแก่หน่วยงานของรัฐนั้น ประกอบกับกฎหมายนี้มีบทกำหนดโทษและการบังคับใช้บทกำหนดโทษกับหน่วยงานของรัฐนั้นไม่เหมาะสม ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า กฎหมายทั้งสองฉบับมีหลักการที่สอดคล้องกัน กรณีจึงไม่ได้เพิ่มภาระแก่รัฐวิสาหกิจแต่อย่างใด และเห็นว่า กฎหมายนี้มีบทบัญญัติที่มีมาตรการควบคุมมากกว่ากฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ หากรัฐวิสาหกิจไม่อยู่ภายใต้บังคับก็จะทำให้ได้เปรียบในการแข่งขันกับเอกชนต่างๆ ที่ประกอบธุรกิจลักษณะเดียวกัน เช่น ธนาคารกรุงไทยฯ ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจกับธนาคารกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นเอกชน เป็นต้น สำหรับบทกำหนดโทษนั้นแม้ว่าโทษปรับอาจจะทำให้รัฐวิสาหกิจไม่เกรงกลัว เพราะไม่ได้ใช้เงินส่วนตัวชำระค่าปรับ แต่ในส่วนของผู้บริหารก็ต้องรับผิดชอบด้วยหากพิสูจน์ไม่ได้ว่าตนไม่มีส่วนร่วม ซึ่งบางกรณีมีโทษจำคุกด้วย ดังนั้น การมีบทกำหนดโทษใช้บังคับแก่รัฐวิสาหกิจย่อมทำให้รัฐวิสาหกิจไม่กล้ากระทำความผิด จึงมีสภาพบังคับและเหมาะสมแล้ว

นอกจากนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้เพิ่มข้อยกเว้นอีก ๒ ข้อ เป็น (๒) ของมาตรา ๕ คือ บุคคลหรือนิติบุคคลที่ใช้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการส่วนตัวเท่านั้น และ (๓) ของมาตรา ๕ คือ ยกเว้นให้แก่กิจการสื่อมวลชน งานศิลปกรรม หรืองานวรรณกรรม เนื่องจากใน (๒) ของมาตรา ๕ บุคคลดังกล่าวจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเจ้าของข้อมูลฯ แต่อย่างใด จึงไม่ควรสร้างภาระให้ และใน (๓) ของมาตรา ๕ ถือเป็นกิจการที่มีเสรีภาพในการเขียนหรือสื่อมวลชนอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานเช่นเดียวกัน

สำหรับการยกเว้นโดยกำหนดเป็นกฎกระทรวงตามบทบัญญัติเดิมซึ่งมีไว้สำหรับในโอกาสที่อาจมีการประมวลผลในลักษณะหรือกิจการใหม่ๆ เกิดขึ้นที่สมควรได้รับการส่งเสริมจึงต้องยกเว้นให้ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นควรแก้ไขเป็นการตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามข้อเสนอของคณะกรรมการแทนเพื่อให้การยกเว้นมีกระบวนการที่มีความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้น

๓.๕ ในส่วนของคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก้ไขดังนี้ (ร่างมาตรา ๗)

๓.๕.๑ กำหนดให้รัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ โดยตัด “นายกรัฐมนตรีหรือ ...” ออก เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า นายกรัฐมนตรีมีภารกิจมากจึงไม่ควรกำหนดให้เป็นประธานซึ่งจะเพิ่มภารกิจอีก

๓.๕.๒ กรรมการโดยตำแหน่งได้เพิ่มผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เนื่องจากเห็นว่าข้อมูลส่วนใหญ่ส่วนหนึ่งนั้นเป็นข้อมูลด้านสินเชื่อหรือการเงิน

๓.๕.๓ ได้ตัดกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติออก เนื่องจากตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ห้ามกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ เป็นกรรมการในหน่วยงานของรัฐ

๓.๕.๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้แก้ไขผู้แต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรีเป็นนายกรัฐมนตรีแทน เนื่องจากเพื่อลดภาระเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีอันไม่ใช่เรื่องซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญแต่อย่างใดและกำหนดให้ชัดเจนว่า กรรมการต้องแต่งตั้งจากด้านกฎหมายสองคนและด้านเทคโนโลยีสองคน ซึ่งอย่างน้อยต้องแต่งตั้งจากภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง เพื่อเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น และแก้ไขคุณสมบัติด้านการประมวลผลอิเล็กทรอนิกส์เป็นด้านเทคโนโลยีแทน เพื่อให้คุณสมบัติด้านนี้กว้างขึ้นสอดคล้องกับที่มีเทคโนโลยีใหม่ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอ เช่น เทคโนโลยีการสื่อสารดาวเทียม ตามคำชี้แจงของผู้แทน สวทช. (NECTEC)

๓.๕.๕ แก้ไขเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ประกาศกำหนดแทนคณะรัฐมนตรี เพื่อลดภาระการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี

๓.๖ ในส่วนของอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ได้แก้ไขดังนี้ (ร่างมาตรา ๑๑)

๓.๖.๑ ตัดอำนาจหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประมวลผลออก เนื่องจากได้ตัดบทนิยาม “การประมวลผล” ออกแล้ว และการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้บัญญัติหลักเกณฑ์ไว้ในตัวบทบัญญัติมาตรานั้นๆ แล้ว

๓.๖.๒ ตัดอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินการของผู้ประมวลข้อมูลส่วนบุคคลและการพิจารณาเรื่องร้องเรียนออก เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้เพิ่มคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นผู้ทำหน้าที่ดังกล่าวแทนโดยเห็นว่า คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

มีโครงสร้างที่ไม่คล่องตัวในการทำหน้าทีนี้ ซึ่งตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการก็กำหนดให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทำหน้าที่พิจารณาเรื่องอุทธรณ์แทนคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอันมีโครงสร้างที่ไม่คล่องตัวเช่นเดียวกัน

๓.๗ บทบัญญัติที่ให้อำนาจเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร ฯลฯ (ร่างมาตรา ๑๒)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้เพิ่มคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้มีอำนาจในเรื่องนี้ด้วยและสอดคล้องกับการเพิ่มคณะกรรมการดังกล่าวขึ้นใหม่ รวมทั้งคณะอนุกรรมการ นอกจากนี้ได้กำหนดให้การใช้อำนาจนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดด้วย เพื่อจะได้กำหนดจริยธรรมในการใช้อำนาจตามมาตรานี้ให้คณะกรรมการ คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคล และคณะอนุกรรมการปฏิบัติตาม เช่น จะต้องไม่สร้างภาระแก่บุคคลที่มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร ฯลฯ จนเกินสมควร หรือจะต้องไม่นำข้อมูลที่ได้มาไปเปิดเผยหรือเผยแพร่ต่อบุคคลอื่นโดยไม่ถูกต้องหรือเหมาะสม ทั้งนี้ ตามข้อเสนอของผู้แทน สวทช. (NECTEC)

๓.๘ บทบัญญัติเกี่ยวกับการประชุม (ร่างมาตรา ๑๓)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นควรให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการ คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคล และคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม เนื่องจากบทบัญญัตินั้นครอบคลุมในทุก ๆ เรื่องของการประชุมโดยสมบูรณ์ อย่างไรก็ตาม ได้คงเรื่องห้ามกรรมการหรืออนุกรรมการผู้ใดที่มีส่วนได้เสียเข้าร่วมประชุมไว้ เพราะเป็นบทบัญญัติที่ถือว่ามาตรฐานสูงกว่ากฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

๓.๙ บทบัญญัติเกี่ยวกับสำนักงาน (ร่างมาตรา ๑๕)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้ตัดหมวด ๒ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลออกเพื่อให้เป็นไปตามประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองฯ และความเห็นของสำนักงาน ก.พ.ร. และได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นหน่วยงานด้านวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการ คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคล และคณะอนุกรรมการแทน เนื่องจากการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้ส่วนหนึ่งมาทำหน้าที่หน่วยธุรการแก่คณะกรรมการฯ ตามพระราชบัญญัตินี้สามารถกระทำได้โดยไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติและหากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับการปรับเปลี่ยนฐานะเป็นส่วนราชการระดับกรมในอนาคตก็สามารถออกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการภายในของตนให้มีหน่วยธุรการสำหรับคณะกรรมการฯ ตามพระราชบัญญัตินี้ได้

๓.๑๐ ได้เปลี่ยนหมวด ๓ การประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล เป็น หมวด ๒ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล แทน เนื่องจากได้ตัดหมวด ๒ เดิมออกแล้วตาม ๓.๗ และเปลี่ยนชื่อหมวดด้วย เนื่องจากได้ตัดบทนิยามคำว่า “การประมวลผล” ออกแล้วตาม ๓.๒.๔ โดยตั้งชื่อหมวดให้สอดคล้องกับสาระสำคัญที่คุ้มครองการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งได้จำแนกการแสวงประโยชน์จากข้อมูลส่วนบุคคลออกเป็น ๓ เรื่องใหญ่ ๆ คือการเก็บรวบรวม การใช้ และการเปิดเผย กับกำหนดหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลในการเก็บรักษาและการแก้ไขเปลี่ยนแปลง

ข้อมูลให้มีความมั่นคงปลอดภัยถูกต้อง เป็นปัจจุบัน รวมทั้งเก็บไว้เท่าที่จำเป็นแก่การดำเนินงานกิจการของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเท่านั้น นอกจากนี้ ได้เพิ่มผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งประกอบกิจการเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้มากยิ่งขึ้นกว่าผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป ซึ่งหมวด ๓ มีสาระสำคัญ แบ่งออกเป็น ๕ ส่วน ดังนี้

๓.๑๐.๑ ส่วนที่ ๑ บททั่วไป (ร่างมาตรา ๑๖-มาตรา ๒๑)

(ก) ได้กำหนดเป็นหลักการว่า ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไม่ได้หากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้นไม่ได้ให้ความยินยอม เว้นแต่จะเป็นกรณีเข้าข้อยกเว้นตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

ได้กำหนดหลักเกณฑ์การขอความยินยอมให้ชัดเจน โดยกำหนดด้วยว่า คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดแบบหรือข้อความให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลใช้ในการขอความยินยอมได้ ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์แล้วกรณีก็จะถือว่าไม่ได้รับความยินยอม รวมทั้งได้กำหนดหลักในเรื่องการเพิกถอนความยินยอมย่อมเพิกถอนได้เสมอ เว้นแต่จะถูกจำกัดโดยกฎหมายหรือสัญญา (ร่างมาตรา ๑๖)

(ข) ได้กำหนดหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลให้สอดคล้องกับร่างมาตรา ๓๒ ซึ่งกำหนดรายละเอียดในการรักษาข้อมูล โดยเฉพาะกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเมื่อจะใช้หรือเปิดเผยข้อมูลนั้นจะต้องดูแลให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบันก่อนจะใช้หรือเปิดเผย (ร่างมาตรา ๑๗)

(ค) ได้กำหนดให้มีการแจ้งวัตถุประสงค์ (ร่างมาตรา ๑๘) ซึ่งจะต้องกระทำในการขอความยินยอม และจะต้องเก็บ ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลตามวัตถุประสงค์นั้น เว้นแต่จะได้แจ้งวัตถุประสงค์ใหม่และได้รับความยินยอมแล้วหรือได้รับยกเว้นตามกฎหมาย

(ง) ได้เพิ่มข้อยกเว้นทั่วไปที่ไม่ต้องขอความยินยอม โดยนำข้อยกเว้นจากร่างเดิมประกอบกับข้อยกเว้นที่มีบัญญัติไว้ในกฎหมายต่างประเทศที่เป็นข้อยกเว้นซ้ำ ๆ กัน ทั้งในการเก็บ การใช้ หรือการเปิดเผย (ร่างมาตรา ๑๙)

(จ) ได้ย้ายในเรื่องการจัดทำรายการแสดงการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ณ สถานที่ทำการตามร่างเดิมที่กำหนดไว้ในส่วนที่ว่าด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลมาบัญญัติในบททั่วไปเพื่อให้ครอบคลุมถึงกรณีการใช้และการเปิดเผยด้วย (ร่างมาตรา ๒๑)

๓.๑๐.๒ ส่วนที่ ๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล (ร่างมาตรา ๒๒-มาตรา ๒๔)

(ก) การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้แก้ไขข้อยกเว้น โดยได้ตัด (๑) (๒) (๕) และ (๖) เดิมออก เพราะอยู่ในข้อยกเว้นทั่วไปตาม มาตรา ๑๙ แล้ว และได้เพิ่ม (๔) ขึ้นใหม่ คือ กรณีที่เป็นการปฏิบัติตามสัญญาที่ทำกับเจ้าของข้อมูลฯ ตัวอย่างเช่น เจ้าของข้อมูลฯ ขอกู้เงินจากธนาคาร จึงขอให้ธนาคารตรวจสอบประวัติการเงินหรือสินเชื่อจากบริษัท ข้อมูลเครดิตฯ เพื่อประกอบการขอกู้เงิน เป็นต้น นอกจากนี้ ได้เพิ่ม (๕) กรณีมีความจำเป็นอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด เนื่องจากข้อยกเว้นที่ศึกษาตามกฎหมายต่างประเทศยังมีอีกมาก ซึ่งจะมีกรณีที่เหมาะสมควรได้รับยกเว้นอีกหรือไม่นั้นสมควรกำหนดให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการที่จะประกาศกำหนดเพิ่มเติม (ร่างมาตรา ๒๒)

(ข) การเก็บรวบรวมข้อมูลต้องห้าม (sensitive data) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า ควรกำหนดลักษณะข้อมูลต้องห้ามเป็น ๓ ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรมหรือ การกระทำผิดหรือได้รับโทษใดๆ ประวัติสุขภาพ แหล่งกำเนิดของเชื้อชาติหรือเผ่าพันธุ์ ความคิดเห็นทางการเมือง ความเชื่อในทางศาสนา โดยจะกำหนดรายละเอียดในกฎกระทรวง เนื่องจากการระบุเพศ ธรรมดา หรือประวัติการถอนพัน หรือเพียงระบุว่าเป็นภูมิลำเนาใดเท่านั้น ไม่ควรถือว่าเป็นข้อมูล ต้องห้าม การกำหนดรายละเอียดในกฎกระทรวงจะทำให้ลักษณะต่างๆ มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

ประการที่สอง กำหนดลักษณะไว้กว้างๆ เช่น ข้อมูลที่อาจเป็นผลร้าย ทำให้เสียชื่อเสียง ส่วนรายละเอียดจะกำหนดในกฎกระทรวง เพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ข้อมูลที่เป็นภาพลับเฉพาะ หรือข้อความหมิ่นประมาทเจ้าของข้อมูลฯ เป็นต้น

ประการที่สาม อาจกำหนดข้อมูลต้องห้ามอื่น ๆ ได้อีกโดยกำหนดใน กฎกระทรวง เพื่อเปิดกว้างไว้สำหรับข้อมูลลักษณะอื่นใดที่อาจมีขึ้นได้ในอนาคตหรือในสองประการแรก ไม่ครอบคลุมถึง

ส่วนข้อยกเว้นนั้น ควรได้รับยกเว้นตามข้อยกเว้นทั่วไปตามมาตรา ๑๙ กับ ยกเว้นกรณีการเก็บเพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และรักษาไว้เป็นความลับเพื่อประโยชน์ในทาง การแพทย์ และได้เพิ่มกรณีมีความจำเป็นอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สำหรับข้อยกเว้นซึ่ง ในปัจจุบันยังอาจคาดไม่ถึง (ร่างมาตรา ๒๓)

๓.๑๐.๓ ส่วนที่ ๓ การใช้และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล (ร่างมาตรา ๒๕ - มาตรา ๓๐)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า การใช้ข้อมูลฯ นั้น โดยหลักแล้ว จะใช้ข้อมูลที่ได้รวบรวมได้ จึงปรับปรุงมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ สำหรับการเปิดเผยข้อมูลต้องห้ามเห็นควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๓ เช่นเดียวกับกรณีการใช้ข้อมูลฯ (ร่างมาตรา ๒๘)

ส่วนการส่งหรือโอนข้อมูลนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า รวมอยู่ในความหมายของการเปิดเผยแล้ว ดังนั้น จึงได้นำเรื่องการส่งหรือโอนข้อมูลฯ ไปออก ราชอาณาจักรมารวมไว้ในส่วนนี้ โดยได้เพิ่มข้อยกเว้นขึ้นใหม่ ตามมาตรา ๒๙ (๓) ถึง (๕) ซึ่งเป็นไป เพื่อประโยชน์ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนใน (๕) ของมาตรา ๒๙ เพิ่มขึ้นตามความเห็นของ สมาคมธนาคารไทยในการจัดสัมมนาฯ รับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชน เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๑ ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ณ โรงแรมรอยัลซิติ้ ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) มอบหมาย ซึ่งสมาคมธนาคารไทยเห็นว่า ธนาคารต้องให้ความร่วมมือในการเปิดเผยข้อมูลเพื่อป้องกันอาชญากรรมฟอกเงินและการก่อการร้าย สำหรับข้อยกเว้นตามมาตรา ๒๙ (๑) นั้น เป็นข้อยกเว้นทั่วไปซึ่งโดยสภาพอาจเปิดเผยไปต่างประเทศได้ จึงนำมาบัญญัติไว้ และข้อยกเว้นตามมาตรา ๒๙ (๒) นั้น เป็นข้อยกเว้นตามร่างเดิมที่คงไว้ และได้ กำหนดให้คณะกรรมการอาจประกาศข้อยกเว้นเพิ่มเติมได้อีก (ร่างมาตรา ๒๙)

สำหรับการเปิดเผยไปยังต่างประเทศซึ่งไม่มีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หรือมีแต่มาตรฐานต่ำกว่านั้น ได้เพิ่มข้อยกเว้นซึ่งเป็นข้อยกเว้นทั่วไปตามมาตรา ๑๙ (๑) (๒) หรือ (๓) และให้อำนาจคณะกรรมการประกาศกำหนดเพิ่มเติมได้อีก นอกจากนี้ เห็นสมควรกำหนดให้ชัดเจน ด้วยว่ามาตรฐานที่ต่ำกว่านั้นมีลักษณะเช่นใดโดยให้คณะกรรมการประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๓๐)

๓.๑๐.๔ ส่วนที่ ๔ การเก็บรักษาและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลฯ (ร่างมาตรา ๓๑-มาตรา ๓๓)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้เพิ่มร่างมาตรา ๓๒ อันเป็นบทบัญญัติ เกี่ยวกับการจัดให้มีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยแก่ข้อมูลส่วนบุคคลตามที่ผู้แทน สวทช. (NECTEC) เสนอซึ่งผู้แทนฯ ชี้แจงว่า ในปัจจุบันการมีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยให้แก่ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เพราะหากไม่มีระบบที่วามัน จะทำให้ข้อมูลรั่วไหลได้อย่างง่ายดายและ มีการนำข้อมูลมาเปิดเผยทำให้เจ้าของฯ ได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก และอาจติดตามหาผู้รับผิดชอบ ได้ยากอีกด้วย การสร้างระบบป้องกันจึงสำคัญกว่าการแก้ไขเยียวยาในภายหลัง และหลักเกณฑ์ ๓ ข้อ ตามมาตรา ๓๒ (๑) (๒) และ (๓) นั้นเป็นเพียงหลักเกณฑ์ขั้นต่ำตามมาตรฐาน ISO/IEC ๒๗๐๐๑ : ๒๐๐๕ และ ISO/IEC ๑๗๗๙๙ : ๒๐๐๕ อันเป็นหลักเกณฑ์สำคัญที่ได้จากการวิเคราะห์หลักเกณฑ์ ทั้งหมด

๓.๑๐.๕ ส่วนที่ ๕ ผู้ควบคุมฯ เชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ (ร่างมาตรา ๓๔- มาตรา ๔๐)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้เพิ่มส่วนนี้ขึ้นใหม่ตามที่ผู้แทน สขร. เสนอ ซึ่งผู้แทนเห็นว่าผู้ควบคุมฯ เชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ควรมีมาตรการควบคุมมากกว่าผู้ควบคุมฯ ทั่วๆ ไป เพราะผู้ควบคุมฯ ประเภทนี้จะมีกิจการค่อนข้างใหญ่และมีลูกจ้างมาก หากไม่มีมาตรการ ควบคุมฯ อย่างเพียงพอก็จะทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลรั่วไหลโดยลูกจ้างได้ง่ายและเกิดการละเมิดในข้อมูล ส่วนบุคคลจำนวนมากได้

กิจการเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ที่จะถูกควบคุมเพิ่มเติมในส่วนนี้จะถูกกำหนด โดยกฎกระทรวง เพื่อความยืดหยุ่นกว่าบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติและทำให้เกิดความชัดเจนอีกด้วย นอกจากนี้ ได้กำหนดบทนิยาม “ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์” เพื่อใช้เฉพาะ ในส่วนนี้ เพื่อประโยชน์ในการย่อคำ (ร่างมาตรา ๓๔)

สำหรับหลักเกณฑ์ที่ผู้ควบคุมฯ เชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์จะต้องปฏิบัติเพิ่มเติม ได้แก่

(ก) ต้องจัดให้มีข้อปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า ข้อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม โดยเฉพาะในการขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลฯ ต้องแจ้งข้อปฏิบัติ ดังกล่าวด้วย หากไม่แจ้งนอกจากจะมีความผิดแล้ว ยังถือได้ว่าได้รับข้อมูลส่วนบุคคลมาโดยไม่ถูกต้อง หรือถือว่ายังมิได้รับความยินยอมนั่นเองจึงมีความผิดฐานเก็บรวบรวมข้อมูลโดยไม่ได้รับความยินยอม อีกด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความโปร่งใสและเข้าถึงได้โดยง่าย ทำให้เจ้าของข้อมูลฯ ตรวจสอบได้และแบ่งเบาภาระการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคล (ร่างมาตรา ๓๖)

(ข) จัดให้มีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตั้งหน่วยรับเรื่องร้องเรียน หรือหน่วยงานรับเรื่องร้องขอในการแก้ไขข้อมูลส่วนบุคคลให้ถูกต้อง (ร่างมาตรา ๓๗ (๑))

(ค) จัดให้มีระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด กล่าวคือ นอกจากจะต้องมีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยขั้นต่ำตาม มาตรา ๓๒ แล้ว หากคณะกรรมการประกาศกำหนดระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยเพิ่มขึ้น ก็จะต้องปฏิบัติตามอีกด้วย (ร่างมาตรา ๓๗ (๒))

(ง) การฝึกอบรมลูกจ้างหรือผู้รับจ้างเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นหลักประกันว่าลูกจ้างหรือผู้รับจ้างของตนมีความรู้ที่จะปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย อันเป็น มาตรการป้องกันที่มีประสิทธิภาพอย่างหนึ่ง (ร่างมาตรา ๓๗ (๓))

(จ) รายงานการดำเนินงานตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด เพื่อให้ทราบว่า ผู้ประกอบกิจการได้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างถูกต้องหรือไม่เพียงใด อันเป็นการตรวจสอบเป็นระยะๆ ตามแต่คณะกรรมการจะกำหนด (ร่างมาตรา ๓๗ (๔))

(ฉ) กำหนดให้ชัดเจนว่า ผู้ควบคุมฯ เป็นผู้รับผิดชอบแม้จะเป็นการกระทำของ ลูกจ้าง โดยต้องจัดทำบัตรประจำตัวลูกจ้างของตนด้วยเพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าเป็นลูกจ้างของ ผู้ควบคุมฯ รายใด (ร่างมาตรา ๓๘)

(ช) ในกรณีผู้ควบคุมฯ ว่าจ้างบุคคลใด ก็จะต้องกำหนดมาตรการคุ้มครองข้อมูล ส่วนบุคคลในสัญญาว่าจ้างไม่น้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดด้วย เพื่อเป็นหลักประกันเพิ่มขึ้น ที่ผู้รับจ้างจะไม่ปฏิบัติต่อข้อมูลส่วนบุคคลโดยผิดกฎหมาย (ร่างมาตรา ๓๙)

(ซ) กำหนดมาตรการจัดการข้อมูลส่วนบุคคลเมื่อผู้ควบคุมฯ เลิกกิจการหรือ ควบกิจการ (ร่างมาตรา ๔๐)

๓.๑๑ ได้แก้ไขสิทธิของเจ้าของข้อมูลฯ โดยเพิ่มสิทธิในการขอให้แจ้งถึงการมีอยู่ การใช้ และการเปิดเผยข้อมูลฯ ที่เกี่ยวกับตน และสิทธิขอให้เปิดเผยถึงการได้มาซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลที่ ตนไม่ได้ให้ความยินยอม เพื่อให้มีสิทธิครบถ้วนยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๔๑)

๓.๑๒ ได้ตัดกรณีผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถที่ผู้ใช้ อำนาจปกครอง ผู้อนุบาล หรือผู้พิทักษ์ แล้วแต่กรณี มีสิทธิดำเนินการแทนออก เพราะในบทนิยามคำว่า “เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล” สามารถกำหนดบุคคลดังกล่าวไว้ในกฎกระทรวงได้อยู่แล้ว

๓.๑๓ ได้เพิ่มบทบังคับให้ผู้ควบคุมฯ ปฏิบัติตามคำขอใช้สิทธิของเจ้าของข้อมูล ส่วนบุคคลภายในเวลาที่กำหนด และกำหนดให้กรณีที่เจ้าของข้อมูลฯ เป็นคนพิการ เช่น คนตาบอด ขอตรวจดูข้อมูล ผู้ควบคุมฯ จะต้องปฏิบัติตามคำขอโดยให้คนตาบอดสามารถเข้าใจในข้อมูลนั้นได้ เป็นต้น ซึ่งผู้ควบคุมฯ สามารถเก็บค่าธรรมเนียมได้ไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด อย่างไรก็ตาม ผู้ควบคุมฯ ก็มีสิทธิปฏิเสธคำขอได้หากเป็นกรณีที่เข้าหลักเกณฑ์ที่กำหนด (ร่างมาตรา ๔๒)

๓.๑๔ ได้ย้ายเรื่องความรับผิดทางแพ่งจากร่างมาตรา ๔๗ เดิม มาอยู่ในหมวดนี้แทน (หมวด ๔ สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล) เพื่อให้เจ้าของข้อมูลฯ มีสิทธิฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทน แก่ผู้กระทำผิดกฎหมายนี้ ซึ่งรวมถึงความรับผิดหากเกิดจากการกระทำของลูกจ้างหรือผู้รับจ้าง ในทางการที่จ้างด้วย (มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔)

๓.๑๕ ได้ตัดหมวด ๕ หน้าที่นายทะเบียน ของร่างเดิมออก เนื่องจากได้ตัดเรื่อง “นายทะเบียน” ออกแล้ว

๓.๑๖ ได้แก้ไขหมวด ๖ การร้องเรียนของร่างเดิมเป็นหมวด ๔ การร้องเรียน การตรวจสอบ และการอุทธรณ์แทน โดยเพิ่มคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลขึ้นซึ่งแต่งตั้ง โดยคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้มีหน้าที่พิจารณาเรื่องร้องเรียน ตรวจสอบการกระทำ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลฯ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนด โดยคณะกรรมการ ตรวจสอบฯ จะมีหลายคณะก็ได้ตามความเชี่ยวชาญหรือตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร และกำหนดให้ ชัดเจนว่าเจ้าของข้อมูลฯ ที่ได้รับความเสียหายเป็นผู้มีสิทธิร้องเรียนซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับการยื่น คำร้อง วิธีพิจารณา ระยะเวลา การตรวจสอบ รวมทั้งการไกล่เกลี่ยหรือไม่รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาจะ เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖)

๓.๑๗ ได้กำหนดให้ชัดเจนกรณีไม่รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา สำนักงานจะต้องแจ้ง ผู้ร้องทราบและรายงานต่อคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบ กำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบฯ มีอำนาจยุติเรื่อง ไกล่เกลี่ย และออกคำสั่งเพื่อแก้ไขเยียวยาความเสียหายที่เกิดแก่เจ้าของข้อมูลฯ ซึ่งหากผู้ควบคุมฯ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งฯ ก็อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครอง โดยกำหนดให้ชัดเจนว่าคณะกรรมการ ตรวจสอบฯ เป็นผู้มีอำนาจสั่งยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สิน และกำหนดให้ประธานกรรมการ ตรวจสอบฯ เป็นผู้ลงนามในคำสั่งฯ แทนคณะกรรมการตรวจสอบฯ ทั้งคณะ เพื่อให้การออกคำสั่ง คล่องตัวขึ้น นอกจากนี้ ได้กำหนดให้เจ้าของข้อมูลฯ หรือผู้ควบคุมฯ ซึ่งไม่พอใจมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ คณะกรรมการได้ (ร่างมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘)

๓.๑๘ ได้ตัดบทที่ให้อำนาจคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเสนอความเห็นต่อ หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายอื่น เพื่อให้หน่วยงานนั้นมีคำสั่ง ให้ผู้ควบคุมฯ หยุดประกอบกิจการหรือพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามกฎหมายอื่นนั้นออก เพราะ การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้โดยปกติจะไม่ใช่ความผิดตามกฎหมายอื่น ทำให้หน่วยงาน ไม่มีอำนาจสั่งหยุดกิจการ พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามกฎหมายอื่นได้ ประกอบกับหากเป็น ความผิดตามกฎหมายอื่นด้วยแล้วหน่วยงานผู้ควบคุมตามกฎหมายนั้นย่อมดำเนินการได้อยู่แล้ว โดยไม่มี ความจำเป็นต้องบัญญัติไว้แต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาต่อไปด้วยว่า ผู้ควบคุมฯตามพระราชบัญญัตินี้ควรจะต้องมีใบอนุญาตและมีระบบควบคุม เช่น การพักใช้หรือ เพิกถอนใบอนุญาต ด้วยหรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า ผู้ควบคุมข้อมูล ส่วนบุคคลนั้นมีเป็นจำนวนมาก เพราะบุคคลเพียงคนเดียวก็อาจเป็นผู้ควบคุมฯ ได้ หรือแม้จะจำกัด เฉพาะผู้ควบคุมฯ เชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ก็ไม่เหมาะสม เพราะมักเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ที่การพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตจะกระทบกิจการและเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม เช่น กิจการธนาคาร หรือ กิจการประกันภัย และมักเป็นกิจการที่มีการควบคุมโดยกฎหมายอื่นอยู่แล้ว จึงไม่เห็นด้วยกับ

การกำหนดให้มีใบอนุญาตฯ สำหรับผู้ควบคุมฯ ตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายต่างประเทศที่ไม่มีระบบการอนุญาตแต่อย่างใด

๓.๑๘ ได้ตัดเรื่องพนักงานเจ้าหน้าที่ออกทั้งหมด โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า อำนาจในการตรวจสอบเป็นอำนาจของคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลแล้วซึ่งมีอำนาจเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือส่งวัตถุ เอกสาร หรือหลักฐานใดได้ตามร่างมาตรา ๑๒ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามร่างมาตรา ๔๕ วรรคสาม กรณีจึงไม่มีความจำเป็นต้องมีพนักงานเจ้าหน้าที่อีก ส่วนกรณีอำนาจในการเข้าไปในสถานที่ทำการเพื่อตรวจสอบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ นั้น เนื่องจากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอาจเป็นบุคคลธรรมดาโดยทั่วไป ที่มีข้อมูลส่วนบุคคล การเข้าไปในสถานที่ทำการก็คือเข้าไปในที่อยู่อาศัยนั่นเอง เว้นแต่ผู้ควบคุมฯ เชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ซึ่งจะต้องรายงานการดำเนินงานต่อคณะกรรมการอยู่แล้วตามร่างมาตรา ๓๗ (๔) กรณีจึงไม่เหมาะสมที่จะให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปในเคสสถานทั่ว ๆ ไป ที่มีอยู่มากมายได้โดยไม่ต้องมีหมายค้นจากศาลอันถือเป็นการรบกวนสิทธิเสรีภาพของบุคคลจนเกินควร และการกระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้ส่วนใหญ่เป็นการละเมิดต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งมีสิทธิร้องเรียนและมักปรากฏหลักฐานการละเมิดอยู่แล้ว โดยไม่มีความจำเป็นจะต้องเข้าไปในสถานที่เพื่อหาพยานหลักฐานอีก หรือหากมีความจำเป็นจริง ๆ ก็ควรจะขอหมายค้นจากศาลโดยเฉพาะกรณีที่ผู้ควบคุมฯ ไม่จัดให้มีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยแก่ข้อมูลส่วนบุคคลในความครอบครอง กรณีจึงได้กำหนดให้ความผิดดังกล่าวเป็นความผิดที่มีโทษอาญาตามร่างมาตรา ๕๖

๓.๑๙ สำหรับมาตรการส่งเสริมได้แก้ไขจากเดิมที่สำนักงานมีหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หากเป็นไปตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนดผู้ควบคุมฯ นั้นก็จะได้รับเครื่องหมายรับรองมาตรฐาน ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่ากรณีจะเป็นภาระแก่สำนักงานที่มีอัตรากำลังน้อยอยู่แล้ว สมควรแก้ไขเป็นให้ผู้ควบคุมฯ ที่ประสงค์จะมีสิทธิใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานเป็นผู้ยื่นคำขอต่อสำนักงานแทน หากสำนักงานฯ ตรวจสอบแล้วเห็นว่าได้มาตรฐานก็จะให้ใบรับรองโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเพื่อมีสิทธิใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานได้ โดยได้กำหนดอำนาจในการเพิกถอนใบรับรองเพิ่มเติมเพื่อให้ครบถ้วนยิ่งขึ้นด้วย กับมีข้อห้ามมิให้ผู้ใดใช้หรือแสดงเครื่องหมายนั้นหากไม่ได้ใบรับรองไว้อย่างชัดเจน (ร่างมาตรา ๕๐)

นอกจากนี้ ได้เพิ่มบทที่ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศยอมรับการตรวจสอบรับรองของหน่วยงานอื่นไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือของเอกชนหรืออยู่ภายในประเทศหรือไม่ ได้อีกด้วย ซึ่งเมื่อประกาศแล้วผู้ควบคุมฯ ซึ่งได้รับการรับรองจากหน่วยงานนั้นก็จะมีสิทธิใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานของสำนักงานฯ ได้ด้วย ทั้งนี้ ตามข้อเสนอของผู้แทน สวทช. (NECTEC) ที่ให้ข้อมูลว่าปัจจุบันมีหน่วยงานเช่นว่านี้ ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป เช่น Trust-E อันเป็นการลดภาระการตรวจสอบรับรองให้แก่สำนักงานฯ (ร่างมาตรา ๕๑)

๓.๒๐ ได้แก่ขอบทกำหนดโทษ ดังนี้

๓.๒๐.๑ ได้แบ่งบทกำหนดโทษเป็น ๓ ส่วน คือ ส่วนแรก เป็นบททั่วไป กรณีนิติบุคคลกระทำความผิด ผู้บริหารของนิติบุคคลนั้นต้องรับผิดชอบด้วยและผลกระทบการพิสูจน์ให้แก่ผู้บริหารนั้นหากไม่ได้มีส่วนร่วมกระทำความผิด (ร่างมาตรา ๕๒) ส่วนที่สอง เป็นโทษปรับทางปกครอง ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นควรเพิ่มเติมขึ้น เพื่อให้บรรเทาความผิดเล็กน้อยหรือความผิดที่ไม่ใช่หลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งเสียเวลาและเป็นภาระแก่ผู้กระทำความผิด โดยให้ผู้อำนวยการ สขร. เป็นผู้มีอำนาจลงโทษปรับทางปกครอง เพราะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงและมีผู้บังคับบัญชา หากมีการอุทธรณ์คำสั่งหรือต้องใช้มาตรการบังคับทางปกครองก็จะมีปัญหาในการบังคับใช้แต่อย่างใด (ร่างมาตรา ๕๓-มาตรา ๕๕) และส่วนที่สาม เป็นโทษอาญา โดยได้กำหนดเฉพาะความผิดที่สำคัญ รวมทั้งความผิดที่มีลักษณะหลอกลวง ได้แก่ การใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานโดยไม่มีสิทธิ หรือกรณีมีเจตนาพิเศษในการกระทำความผิดเพื่อแสวงประโยชน์อันไม่ชอบหรือเพื่อให้ผู้อื่นเสียหาย นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มีบทเปรียบเทียบสำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวไว้ด้วย เพื่อให้การดำเนินคดีความผิดลักษณะดังกล่าวมีความรวดเร็วยิ่งขึ้นอันเป็นการลดปริมาณคดีที่ขึ้นสู่ศาล (ร่างมาตรา ๕๖-มาตรา ๕๙)

๓.๒๐.๒ ได้แก่โทษอัตราโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยอัตราโทษปรับทางปกครองจะมีอัตราโทษสูงสุดคือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท ส่วนโทษปรับทางอาญาจะสูงกว่า เช่น กรณีความผิดฐานใช้หรือแสดงเครื่องหมายโดยไม่มีสิทธิมีอัตราโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท เว้นแต่กรณีมีโทษจำคุกจะใช้อัตราโทษปรับสองหมื่นบาทต่อโทษจำคุกหนึ่งปีตามร่างเดิม

๓.๒๑ ได้แก่ขอบทเฉพาะกาล ดังนี้

๓.๒๑.๑ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในวาระเริ่มแรก ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหากรณีที่พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับแล้ว แต่รัฐมนตรียังไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้วยเหตุขัดข้องประการใดก็ตามที่อาจเกิดขึ้นได้ เนื่องจากตามร่างพระราชบัญญัตินี้คณะกรรมการมีอำนาจออกประกาศในหลายมาตรา หากไม่มีคณะกรรมการจะส่งผลกระทบต่อการใช้กฎหมายอย่างมาก ซึ่งเป็นไปตามข้อสังเกตจากการสัมมนารับฟังความคิดเห็นที่ สขร. จัดขึ้นตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) มอบหมายที่ได้กล่าวแล้ว (ร่างมาตรา ๖๐)

๓.๒๑.๒ ได้ตัดบทเฉพาะกาลกรณีให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ สขร. ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ ออก เพราะได้ตัดเรื่องเลขาธิการออกแล้ว

๓.๒๑.๓ ได้กำหนดในเรื่องข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ชัดเจนว่า ไม่ต้องปฏิบัติตามในการขอความยินยอมในเก็บรวบรวม การแจ้งวัตถุประสงค์และรายละเอียดที่จำเป็นต้องแจ้งในการเก็บรวบรวม รวมทั้งการเก็บรักษาไว้เท่าที่จำเป็นตามวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า กฎหมายไม่ควรมีผลใช้บังคับย้อนหลังเฉพาะกรณีการเก็บรวบรวมซึ่งได้กระทำผ่านพ้นมาแล้วเพื่อไม่ให้เกิดภาระแก่ผู้ควบคุมฯ เกินสมควร แต่หากจะใช้หรือเปิดเผยข้อมูล

ส่วนบุคคลนั้นในภายหลังที่กฎหมายมีผลใช้บังคับแล้วก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้บังคับในเรื่องการใช้และการเปิดเผยตามพระราชบัญญัตินี้

นอกจากนี้ ยังกำหนดอีกด้วยว่า การจัดให้มีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยแก่ข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับนั้น ให้ปฏิบัติตามภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เนื่องจากระบบดังกล่าวเป็นการเพิ่มภาระด้านค่าใช้จ่าย สมควรผ่อนเวลาบังคับใช้ออกไปอีก ๙๐ วัน (ร่างมาตรา ๖๑)

๔. ความเห็นชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๕/๗๙-๘๐ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยืนยันให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

๔.๒ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๑๐๘/๔๖๘๓ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ สรุปความได้ว่า สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้นำเรื่องเรียนรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นสมควรยืนยันให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๔.๓ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ได้มีหนังสือ ที่ วท ๕๔๐๔/๕๑๙ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ สรุปความได้ว่า NECTEC ได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว อย่างไรก็ตาม NECTEC ขอเสนอข้อสังเกตเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

๔.๓.๑ คำนิยามของ “ข้อมูลส่วนบุคคล” (ร่างมาตรา ๓)

NECTEC มีข้อสังเกตว่า ด้วยพัฒนาการและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้คาดการณ์ได้ว่า แนวโน้มการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลจะรุนแรงมากขึ้น การกำหนดคำนิยามจึงควรครอบคลุมและสามารถรองรับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีได้โดยไม่ต้องแก้ไขคำนิยามบ่อย ๆ โดยที่ปัจจุบันพบว่าประเทศส่วนใหญ่ได้กำหนดคำนิยามของ “ข้อมูลส่วนบุคคล” ไว้กว้าง ๆ ว่า “ข้อมูลที่สามารถระบุตัวหรืออาจจะระบุตัวบุคคลได้” ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้ก็น่าจะพิจารณากำหนดคำนิยามในทำนองเดียวกัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเรียนว่า ข้อสังเกตนี้ผู้แทน NECTEC ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณาแล้ว แต่คณะกรรมการฯ ไม่เห็นด้วย เนื่องจากหากกำหนดความหมายกว้างแล้วจะส่งผลกระทบต่อประชาชนที่มีข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งมีแต่ชื่อของบุคคลเท่านั้นให้มีภาระต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้จนเกินสมควร และคณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าความหมายตามร่างฯ นี้สอดคล้องกับนิยาม “ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการแล้ว ทำให้ไม่เกิดความสับสน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับกฎหมายของแคนาดาที่ใช้เป็นแนวทางในการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยข้อมูลใดจะเป็นข้อมูลส่วนบุคคลนั้นต้องประกอบด้วยองค์ประกอบสองประการคือ ประการแรก เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล (information ซึ่งกฎหมายของสวีเดนและของเยอรมันก็ใช้ถ้อยคำนี้) และประการที่สอง เป็นข้อมูล

กระทบต่อการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์อันรวมถึงการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลด้วย เนื่องจาก NECTEC ทราบว่า คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ก็มีความประสงค์จะผลักดันสำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นหน่วยงานในกำกับหรือองค์การมหาชน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเรียนว่า ข้อสังเกตนี้ที่มุ่งเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหน่วยงานกำกับดูแลร่างพระราชบัญญัตินี้แทนนั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจสอบพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔ แล้วปรากฏว่า สำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่ดังที่ NECTEC กล่าวไว้ โดยไม่มีอำนาจเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและยังเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเรียนถึงความเป็นมาของหน่วยงานที่จะกำกับดูแลร่างพระราชบัญญัตินี้ว่า สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ) และกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ต่างได้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. .... ต่อคณะรัฐมนตรีตามแผนพัฒนากฎหมายของหน่วยงานของตน เป็นเหตุให้คณะกรรมการกำกับการพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ ได้มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔ ตัดสินให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นเจ้าของเรื่องและเป็นหน่วยงานกำกับดูแลร่างพระราชบัญญัตินี้จนกระทั่งคณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น ประเด็นเรื่องหน่วยงานที่กำกับดูแลร่างพระราชบัญญัตินี้จึงเป็นที่ยุติแล้วตามมติคณะรัฐมนตรี

โดยสรุป สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงมีความเห็นว่า กรณีไม่มีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้ตามข้อสังเกตของ NECTEC ทั้งสามข้อข้างต้นแต่อย่างใด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๕๒

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการทั่วไป คงมีแต่กฎหมายที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเฉพาะบางเรื่อง เช่น ข้อมูลเครดิตตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือ ข้อมูลการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ และกฎหมายที่แก้ไขเยียวยาความเสียหายจากการละเมิดสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล เช่น การเรียกค่าสินไหมทดแทนจากการละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือการฟ้องคดีให้รับผิดฐานหมิ่นประมาทตามมาตรา ๓๒๖ หรือมาตรา ๓๒๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เมื่อการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลยังไม่ครอบคลุมในทุกๆ เรื่องและกฎหมายที่มีอยู่มุ่งที่จะแก้ไขเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้ว ทำให้มีการล่วงละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลที่กฎหมายยังครอบคลุมไม่ถึง เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ ความเป็นอยู่ส่วนตัวอันไม่พึงเปิดเผย ประวัติอาชญากรรม หรือกิจกรรมส่วนตัวใดๆ ที่ควรปกปิดเป็นความลับ และมาตรการแก้ไขเยียวยาก็ไม่อาจฟื้นฟูสภาพจิตใจหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ เนื่องจากการฟ้องคดีจะต้องพิสูจน์ถึงความเสียหายที่แท้จริงอันเป็นภาระค่าใช้จ่ายและยังซ้ำเติมสภาพจิตใจหรือความเสียหายให้แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล นอกจากนี้ ยังมีการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปแสวงหาประโยชน์หรือเปิดเผยโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อประโยชน์ในการค้าจากการขายข้อมูลส่วนบุคคลนั้นโดยตรงหรือได้รับประโยชน์จากชื่อเสียงของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบกับการติดต่อสื่อสารในปัจจุบันสามารถติดต่อไปยังต่างประเทศได้สะดวกและรวดเร็ว ซึ่งหากประเทศไทยไม่มีกฎหมายที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการทั่วไปครอบคลุมในทุกๆ เรื่องแล้วย่อมเป็นอุปสรรคต่อการติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศที่มีกฎหมายกำหนดห้ามเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไปยังประเทศที่ไม่มีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลนั้นหรือมีกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองต่ำกว่า เช่น ประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป และโดยที่มาตรา ๓๕ วรรคสาม และมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับ

ความคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์โดยมิชอบจากข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล สมควรกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการทั่วไป เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วและเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีลักษณะเป็นกฎหมายกลางเช่นเดียวกับกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย เนื่องจากข้อมูลส่วนบุคคลมีความหลากหลายเช่นเดียวกับวัตถุอันตราย โดยกำหนดให้การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่มีกฎหมายบัญญัติคุ้มครองไว้โดยเฉพาะแล้วให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้น แต่ถ้ามีเหตุอันควร นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ซึ่งรวมถึงบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องไปใช้บังคับเป็นการเพิ่มเติมหรือแทนที่กฎหมายว่าด้วยกรณีนั้นได้ ทั้งนี้ โดยจะกำหนดระยะเวลาหรือเงื่อนไขอย่างไรได้ไว้ในประกาศนั้นก็ได้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๒ กำหนดข้อยกเว้นโดยให้พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

๒.๒.๑ หน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ เว้นแต่รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ เนื่องจากหน่วยงานของรัฐอื่นไม่ได้ประกอบกิจการเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์เช่นเดียวกับรัฐวิสาหกิจซึ่งต้องคำนึงการแข่งขันทางการค้าอย่างเป็นธรรมด้วย

๒.๒.๒ บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ส่วนตนของบุคคลนั้นเท่านั้น โดยมีให้ผู้อื่นใช้หรือเปิดเผยต่อผู้อื่น เนื่องจากการเก็บไว้เท่านั้นย่อมไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลและเป็นหลักสากลเพื่อไม่ให้เป็นการละเมิดผู้ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลประเภทนี้ที่ไม่มีความจำเป็นจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

๒.๒.๓ บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บรวบรวมไว้เฉพาะเพื่อกิจการสื่อมวลชน งานศิลปกรรม หรืองานวรรณกรรมเท่านั้น เนื่องจากเสรีภาพของสื่อมวลชนรวมทั้งเสรีภาพในการเขียนอันได้แก่ งานศิลปกรรมหรือวรรณกรรมนั้น เป็นสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานเช่นเดียวกันตามมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจึงไม่อาจกระทบต่อสิทธิเสรีภาพดังกล่าวได้

นอกจากนี้ ยังสามารถยกเว้นแก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลในลักษณะใดหรือกิจการใดได้โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามข้อเสนอของคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอีกด้วย (ร่างมาตรา ๕)

๒.๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทำหน้าที่ที่สำคัญในการกำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

และออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (หมวด ๑ คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ร่างมาตรา ๗ ถึงมาตรา ๑๕)

๒.๔ กำหนดการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยคำนึงความสอดคล้องกับหลักสากล กล่าวคือ กำหนดห้ามการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนกรณีที่จะเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยได้นั้นเป็นข้อยกเว้น และการขอความยินยอมจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดจึงจะถือว่าได้รับความยินยอมโดยชอบ เช่น ไม่ทำให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเข้าใจผิดในวัตถุประสงค์หรือไม่หลอกลวง และต้องแจ้งวัตถุประสงค์ รวมทั้งรายละเอียดของผู้เก็บรวบรวม โดยคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมีอำนาจกำหนดแบบหรือข้อความในการขอความยินยอมได้และมีอำนาจประกาศกำหนดประมวลจริยธรรมเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อให้ปฏิบัติตามได้อีกด้วย (ร่างมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๘ ถึงมาตรา ๓๐)

๒.๕ กำหนดหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งหมายถึงผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บรวบรวม ควบคุมการใช้และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะหน้าที่ในการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลตามระยะเวลาที่กำหนดหรือเท่าที่จำเป็นตามวัตถุประสงค์ หน้าที่ในการจัดให้มีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยให้แก่ข้อมูลส่วนบุคคล และหน้าที่ในการแก้ไขข้อมูลส่วนบุคคลให้ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบันตามที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลร้องขอหรือเมื่อจะใช้หรือเปิดเผยข้อมูลนั้น (ร่างมาตรา ๑๗ และมาตรา ๓๑ ถึงมาตรา ๓๓)

๒.๖ กำหนดมาตรการควบคุมผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งประกอบกิจการเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ตามที่กำหนดในกระทรวง ให้มีมาตรการเพิ่มเติมจากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป เช่น ในการขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องแจ้งข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลด้วย ต้องตั้งหน่วยรับเรื่องร้องเรียนกรณีลูกจ้างกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือรับเรื่องร้องขอเพื่อแก้ไขข้อมูลส่วนบุคคลให้ถูกต้อง ครบถ้วน หรือเป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ หากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลประเภทนี้เลิกกิจการจะต้องแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ และต้องจัดการข้อมูลส่วนบุคคลตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๓๔ ถึงมาตรา ๔๐)

๒.๗ กำหนดสิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ขอตรวจข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน หรือขอให้เปิดเผยถึงการได้มาซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตนในกรณีที่เป็นข้อมูลซึ่งไม่ได้ให้ความยินยอมมาก่อน (มาตรา ๔๑ ถึงมาตรา ๔๔)

๒.๘ กำหนดให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับความเสียหายมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจตรวจสอบการกระทำใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล โกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลกับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งมีอำนาจสั่งให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลระงับการกระทำหรือแก้ไขการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายได้ นอกจากนี้ ได้กำหนดให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ควบคุมข้อมูล

ส่วนบุคคลซึ่งไม่พอใจมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลได้ (ร่างมาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๔๘)

๒.๙ กำหนดให้มีมาตรการส่งเสริมโดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอาจขอรับการส่งเสริมจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ เช่น การขอคำแนะนำหรือคำปรึกษาในการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล การอบรมและพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคลซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล หรืออื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลประกาศกำหนด รวมทั้งหากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลประสงค์จะมีสิทธิใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลก็สามารถยื่นคำขอไปรับรองจากสำนักงานได้ เมื่อสำนักงานประเมินผลการดำเนินการของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลว่ามีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน สำนักงานจะเสนอคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้ความเห็นชอบ และออกใบรับรองแก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลนั้น เพื่อให้มีสิทธิใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานฯ ซึ่งสำนักงานจะต้องตรวจสอบการดำเนินงานของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเป็นระยะ ๆ หากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลดำเนินงานต่ำกว่ามาตรฐาน สำนักงานก็อาจเพิกถอนใบรับรอง ซึ่งผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องคืนใบรับรองที่ถูกเพิกถอนภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ถูกเพิกถอน

นอกจากนี้ คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอาจประกาศยอมรับการตรวจสอบและรับรองเกี่ยวกับมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งกระทำโดยหน่วยงานอื่นไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนหรือจะตั้งอยู่ในต่างประเทศก็ได้ เมื่อคณะกรรมการประกาศยอมรับแล้วจะมีผลทำให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานดังกล่าวมีสิทธิใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานฯ (ร่างมาตรา ๔๙ ถึงมาตรา ๕๑)

๒.๑๐ กำหนดให้มีบทกำหนดโทษโดยแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๒.๑๐.๑ ส่วนที่ ๑ บททั่วไป เป็นบทกำหนดโทษกรณีนิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้นต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น (ร่างมาตรา ๕๒)

๒.๑๐.๒ ส่วนที่ ๒ โทษปรับทางปกครอง โดยกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นผู้มีอำนาจลงโทษปรับทางปกครอง ซึ่งโทษปรับทางปกครองจะใช้กับความผิดเล็กน้อยหรือความผิดที่ไม่ใช่หลักการสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ เช่น ความผิดฐานไม่มาให้ถ้อยคำ ความผิดฐานไม่จัดทำบัตรประจำตัวลูกจ้าง ความผิดฐานไม่แก้ไขข้อมูลส่วนบุคคลให้ถูกต้องก่อนใช้ ความผิดฐานไม่แจ้งวัตถุประสงค์ในการขอความยินยอม ความผิดฐานไม่จัดทำรายการแสดงการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล หรือความผิดฐานไม่แจ้งรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล เป็นต้น ซึ่งคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจะประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาโทษปรับทางปกครอง

และหากผู้ถูกลงโทษไม่ยอมชำระค่าปรับ ก็จะถูกมาตรการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ร่างมาตรา ๕๓ ถึงมาตรา ๕๕)

๒.๑๐.๓ ส่วนที่ ๓ โทษอาญา ซึ่งจะใช้กับความผิดสำคัญๆ เช่น ความผิดฐานเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความยินยอมหรือไม่เข้าข่ายยกเว้นหรือความผิดฐานไม่จัดให้มีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยแก่ข้อมูลส่วนบุคคล เป็นต้น โดยได้กำหนดให้มีบทเปรียบเทียบสำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวไว้ด้วย (ร่างมาตรา ๕๖ ถึงมาตรา ๕๙)

๒.๑๑ กำหนดให้มีบทเฉพาะกาลดังนี้

๒.๑๑.๑ กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจะประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งเท่านั้น เนื่องจากคณะกรรมการชุดนี้มีความสำคัญในการออกระเบียบหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ หากมีข้อขัดข้องในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการชุดนี้ก็สามารถดำเนินการได้ไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้กฎหมาย ทั้งนี้ โดยมีบทเร่งรัดให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการดำเนินการให้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย (ร่างมาตรา ๖๐)

๒.๑๑.๒ กำหนดไม่ให้อำนาจกฎหมายมีผลใช้บังคับย้อนหลังไว้อย่างชัดเจนสำหรับการปฏิบัติตามบทบัญญัติเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ นอกจากนี้ ได้กำหนดให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้มีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยแก่ข้อมูลส่วนบุคคลไม่ต้องดำเนินการทันที เนื่องจากการปฏิบัติจะต้องมีภาระค่าใช้จ่ายจึงผ่อนเวลาให้อีกเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖๑)

๓. ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. .... ได้ศึกษาหลักกฎหมายต่างประเทศ ดังนี้

๓.๑ ประเทศแคนาดา

ประเทศแคนาดามีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ๒ ฉบับ คือ Privacy Act ซึ่งใช้บังคับกับข้อมูลส่วนบุคคลในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ กับ Personal Information Protection and Electronic Documents Act (PIPEDA) ซึ่งใช้บังคับกับข้อมูลส่วนบุคคลในความครอบครองของเอกชนและมีเรื่องเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ด้วย ดังนั้น จึงได้ศึกษาเฉพาะหลักกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในความครอบครองของเอกชน ซึ่งอยู่ใน Part ๑ ของ PIPEDA ดังนี้

(๑) ขอบเขตการบังคับใช้ (section ๔ (๒))

กฎหมายนี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑.๑) หน่วยงานของรัฐภายใต้บังคับของ Privacy Act

(๑.๒) บุคคลใดซึ่งเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อวัตถุประสงค์ส่วนตัวหรือเป็นการภายใน และไม่เก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยเพื่อวัตถุประสงค์อื่นหรือ

(๑.๓) ผู้ซึ่งเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยเพื่อกิจการสื่อมวลชน งานศิลปกรรม หรืองานวรรณกรรม และไม่เก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยเพื่อวัตถุประสงค์อื่น

(๒) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (organization) ต้องปฏิบัติตามภาคผนวก ๑ (Schedule ๑) ของกฎหมายนี้ด้วย (section ๕)

(๓) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอาจเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากความรับรู้หรือยินยอมจากบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของได้ ถ้า (section ๗ (๑))

(๓.๑) การเก็บรวบรวมเป็นไปเพื่อประโยชน์ของเจ้าของข้อมูลโดยชัดแจ้ง และในขณะนั้นเจ้าของข้อมูลไม่สามารถให้ความยินยอมได้

(๓.๒) มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการเก็บรวบรวมโดยขอความยินยอมจะส่งผลต่อความมีอยู่หรือความถูกต้องของข้อมูลซึ่งจะนำมาใช้ในการสอบสวนการละเมิดข้อตกลงหรือการฝ่าฝืนกฎหมายของแคนาดาหรือมลรัฐ

(๓.๓) เป็นการเก็บรวบรวมเพื่อกิจการสื่อมวลชน งานศิลปกรรม หรืองานวรรณกรรม โดยแท้จริง

(๓.๔) เป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะและถูกกำหนดโดยกฎหมาย

(๔) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอาจใช้ข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากความรับรู้หรือยินยอมจากบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของได้ ถ้า (section ๗ (๒))

(๔.๑) ใช้ในการสอบสวนการกระทำความผิดต่อกฎหมายแคนาดา หรือมลรัฐหรือกฎหมายต่างประเทศที่มีเขตอำนาจ

(๔.๒) ใช้ในการฉ้อฉลเงินเพื่อรักษาชีวิต สุขภาพ หรือความปลอดภัยของบุคคลใด

(๔.๓) ใช้เพื่อเก็บสถิติหรือเพื่อการศึกษาวิจัยซึ่งได้เก็บข้อมูลนั้นไว้เป็นความลับ ซึ่งการขอความยินยอมไม่สะดวกในทางปฏิบัติ โดยได้แจ้ง commissioner ก่อนใช้ข้อมูล

(๔.๔) เป็นข้อมูลตาม (๓.๑) (๓.๒) หรือ (๓.๔)

(๕) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอาจเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากความรับรู้หรือยินยอมจากบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของได้ ถ้า (section ๗ (๓))

(๕.๑) เปิดเผยต่อนายความหรือที่ปรึกษากฎหมายของตน

(๕.๒) เพื่อการเรียกเก็บหนี้ซึ่งเจ้าของข้อมูลค้างชำระต่อผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

(๕.๓) เพื่อปฏิบัติตามหมายศาลหรือหนังสือเรียกของเจ้าหน้าที่อื่นที่มีอำนาจตามกฎหมาย หรือปฏิบัติตามกฎระเบียบของศาลเกี่ยวกับ

(๕.๓.๑) การเปิดเผยต่อหน่วยงานของรัฐที่ร้องขอข้อมูลอันเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจและได้แสดงว่า

(ก) มีเหตุอันควรสงสัยว่าข้อมูลนั้นเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติ การป้องกันประเทศ หรือการดำเนินงานในกิจการระหว่างประเทศ

(ข) เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมายหรือการ สอบสวนคดี หรือ

(ค) เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารกฎหมาย

(๕.๔) เปิดเผยต่อหน่วยงานของรัฐ ซึ่งผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

(๕.๔.๑) ได้ให้เหตุผลที่ทำให้เชื่อได้ว่าเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดข้อตกลงหรือฝ่าฝืนกฎหมายของแคนาดาหรือมลรัฐหรือกฎหมายต่างประเทศที่มีเขตอำนาจ

(๕.๔.๒) มีเหตุอันควรสงสัยว่าข้อมูลนั้นเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติ การป้องกันประเทศ หรือการดำเนินงานในกิจการระหว่างประเทศ

(๕.๕) เปิดเผยต่อบุคคลซึ่งต้องการข้อมูลนั้นเพื่อการรักษาชีวิต สุขภาพ หรือความปลอดภัยอย่างฉุกเฉิน แล้วได้แจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบในภายหลังโดยไม่ชักช้า

(๕.๖) เพื่อเก็บเป็นสถิติหรือการศึกษาวิจัย ซึ่งการขอความยินยอมไม่สะดวกในทางปฏิบัติ โดยได้แจ้ง commissioner ก่อนเปิดเผยข้อมูล

(๕.๗) เปิดเผยต่อหน่วยงานที่มีหน้าที่เก็บรักษาข้อมูลไว้เป็นประวัติศาสตร์ หรือเป็นบันทึกสำคัญ

(๕.๘) เปิดเผยภายหลังระยะเวลา ดังนี้

(๕.๘.๑) ๑๐๐ ปีหลังจากข้อมูลได้ถูกสร้างขึ้นมา

(๕.๘.๒) ๒๐ ปี หลังจากเจ้าของข้อมูลถึงแก่กรรมและข้อมูลนั้น

(ก) เป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะและถูกกำหนดโดยกฎหมาย

(ข) ทำโดยหน่วยงานด้านการสอบสวนและการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน การละเมิดข้อตกลง หรือการฝ่าฝืนกฎหมาย หรือ

(ค) ถูกเปิดเผยตามกฎหมาย

(๖) สิทธิของเจ้าของข้อมูล (section ๘) เมื่อเจ้าของข้อมูลร้องขอเป็นหนังสือ ผู้ควบคุมจะต้องแจ้งถึงการมีอยู่ การใช้ หรือการเปิดเผยข้อมูลตามที่ร้องขอภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ร้องขอ นอกจากนี้ เจ้าของข้อมูลมีสิทธิเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตนและขอให้แก้ไข ความถูกต้องหรือความสมบูรณ์ของข้อมูลได้ตามความเหมาะสม และหากเจ้าของข้อมูลเป็นผู้พิการ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องให้เจ้าของข้อมูลนั้นใช้สิทธิได้อย่างเหมาะสมกับสภาพ ความพิการด้วย

อย่างไรก็ดี ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลสามารถปฏิเสธคำขอได้ถ้าการปฏิบัติตามต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร หรือมีข้อมูลผู้นั้นอยู่ด้วย หรือเป็นข้อมูลที่มีทรัพย์สินทางปัญญาคุ้มครองอยู่ หรือเป็นข้อมูลระหว่างลูกความกับทนายความหรืออยู่ภายใต้เอกสิทธิ์หรือความคุ้มครองกันใด ๆ ทั้งนี้ในกรณีมีข้อมูลผู้นั้นอยู่ด้วย ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอาจปฏิบัติตามคำขอได้เมื่อได้รับความยินยอมจากผู้นั้นหรือเจ้าของข้อมูลมีความจำเป็นซึ่งเกี่ยวกับการรักษาชีวิต สุขภาพ หรือความปลอดภัยของเจ้าของข้อมูล

(๗) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลมีหน้าที่เก็บรักษาข้อมูลไว้ได้เท่าที่จำเป็นตามวัตถุประสงค์ของตนเท่านั้น เมื่อหมดความจำเป็นแล้วจะต้องลบหรือทำลายหรือกระทำการด้วยวิธีการใด ๆ ทำนองเดียวกันกับข้อมูลส่วนบุคคลนั้น (section ๘ (๘))

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้แต่งตั้งลูกจ้างของตนเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่กฎหมายกำหนดยังคงต้องรับผิดชอบในการกระทำของลูกจ้างของตนซึ่งรวมถึงกรณีการโอนข้อมูลให้ผู้อื่นรับจ้างดำเนินการแทนผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลด้วย โดยจะต้องมีข้อสัญญาเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิในข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ (Principle ๑ of Schedule ๑)

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องมีนโยบายและข้อปฏิบัติของตนเพื่อการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่กฎหมายกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงมีข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การตั้งหน่วยรับเรื่องร้องเรียนหรือร้องขอ การฝึกอบรมลูกจ้างและการสร้างความเข้าใจแก่ผู้ร่วมงานในนโยบายและข้อปฏิบัติของตน หรือการพัฒนาข้อมูลเพื่อการอธิบายถึงนโยบายหรือข้อปฏิบัติของตนหรือมาตรการต่างๆ (Principle ๑ of Schedule ๑)

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลมีหน้าที่แจ้งวัตถุประสงค์ในข้อมูลส่วนบุคคลก่อนหรือขณะทำการเก็บรวบรวม ซึ่งการแจ้งวัตถุประสงค์จะต้องแจ้งข้อจำกัดในการเก็บรวบรวมด้วย คือ จะต้องเก็บด้วยวิธีการที่ถูกต้องและชอบธรรม ไม่หลอกลวงหรือทำให้เจ้าของข้อมูลเข้าใจผิดในวัตถุประสงค์ หรือจำแนกชนิดของข้อมูลที่เก็บรวบรวม รวมทั้งการแจ้งวัตถุประสงค์จะต้องแจ้งรายละเอียดของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (ชื่อ สถานที่ หรือวิธีการเข้าถึงข้อมูลที่เก็บรวบรวม) และรวมถึงการเผยแพร่ นโยบายหรือข้อปฏิบัติของตนซึ่งอาจทำในรูปของแผ่นพับหรือ e-mail หรือ call center (Principle ๒ and Principle ๔ of Schedule ๑)

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลมีหน้าที่รักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลไม่ให้สูญหาย ถูกขโมย การเข้าถึงข้อมูลโดยไม่มีสิทธิ การทำสำเนา การใช้หรือการแก้ไขหรือเปิดเผยโดยไม่มีสิทธิ ซึ่งลักษณะของการรักษาความปลอดภัยนั้นขึ้นอยู่กับชนิดของข้อมูล หากเป็นข้อมูลต้องห้าม (sensitive information) จะต้องมีการรักษาความปลอดภัยสูงกว่าข้อมูลทั่วไป เช่น มาตรการทางกายภาพ (การปิดตู้เก็บข้อมูลหรือจำกัดพื้นที่ให้บุคคลเข้าไปใช้ข้อมูล) หรือมาตรการทางเทคโนโลยี (การใช้รหัสลับหรือรหัสผ่านจึงจะเข้าถึงข้อมูลได้) (Principle ๗ of Schedule ๑)

(๘) การเยียวยาความเสียหายให้แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (section ๑๑ – section ๑๙)

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลอาจร้องเป็นหนังสือต่อ commissioner เกี่ยวกับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือ commissioner อาจเป็นผู้ตรวจสอบการกระทำเช่นว่านั้นเองได้โดยไม่ต้องมีคำร้องขอจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่ง commissioner จะต้อง มีหนังสือแจ้งการร้องเรียนหรือตรวจสอบให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งกระทำความผิดทราบและดำเนินการสอบสวน โดยรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ รวมทั้งมีอำนาจทำการไต่ถามข้อพิพาทได้ด้วย

เมื่อสอบสวนเสร็จ commissioner ต้องจัดทำรายงานภายในหนึ่งปีนับแต่มีคำร้องเรียนหรือเริ่มการตรวจสอบและส่งรายงานนั้นให้แก่ผู้ร้องเรียนและผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ร้องเรียนอาจฟ้องต่อศาลภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานหรือภายในระยะเวลาที่ศาลอนุญาต การฟ้องอาจกระทำโดย commissioner ก็ได้ในกรณีที่ commissioner เป็นผู้ตรวจสอบ

ศาลมีอำนาจออกคำสั่งบังคับให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลปฏิบัติให้ถูกต้องและอาจสั่งให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเผยแพร่คำสั่งให้สาธารณชนทราบด้วยก็ได้ รวมทั้งอาจสั่งให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลชดเชยค่าเสียหายให้แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลผู้ร้องเรียน

๓.๒ ประเทศสวีเดน

ประเทศสวีเดนมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองส่วนบุคคล ได้แก่ Personal Data Act (PDA) ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

(๑) ขอบเขตการบังคับใช้ (section ๔-๘)

PDA ใช้บังคับเอกชนและหน่วยงานของรัฐ และใช้บังคับกับการ processing ซึ่งหมายถึง การดำเนินการใดๆ ก็ตามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือไม่ ตัวอย่างเช่น การเก็บรวบรวม การบันทึก การจัดการ การเก็บรักษา การปรับปรุง การเปลี่ยนแปลง การกู้ข้อมูลกลับคืนมา การจัดกลุ่ม การใช้ การเปิดเผย การเผยแพร่ การรวมกัน การยับยั้ง การลบ หรือการทำลาย ซึ่งข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ว่าจะกระทำในเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์หรือไม่ โดยมีข้อยกเว้นดังนี้

(๑.๑) เป็นการกระทำของบุคคลธรรมดาซึ่งกระทำเป็นการส่วนตัวเท่านั้น

(๑.๒) จะต้องไม่ฝ่าฝืนบทบัญญัติเกี่ยวกับเสรีภาพของสื่อมวลชนหรือเสรีภาพในการแสดงออกที่บัญญัติไว้ใน Freedom of the Press Act หรือ the Fundamental Law on Freedom of Expression

(๑.๓) section ๙-๒๙, ๓๓-๓๔, ๔๕ วรรคหนึ่ง และ section ๔๗-๔๙ ไม่ใช้บังคับกับกิจการสื่อมวลชน งานศิลปกรรม หรืองานวรรณกรรม

(๑.๔) section ๙ ไม่ใช้บังคับกับการใช้เอกสารเป็นทางการโดยหน่วยงานที่มีอำนาจ

(๒) หลักการพื้นฐานของการ processing ข้อมูลส่วนบุคคล (section ๙) มีดังนี้

- (๒.๑) การ processing ต้องชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น
- (๒.๒) การ processing ต้องกระทำในลักษณะที่ถูกต้อง (correct manner) และสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่ดี (good practice)
- (๒.๓) การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน แน่นนอน และจำกัดขอบเขต
- (๒.๔) ต้องไม่ processing ผิดจากวัตถุประสงค์ที่ให้ไว้ขณะเก็บรวบรวม
- (๒.๕) การ processing ต้องเกี่ยวข้องและเหมาะสมตามวัตถุประสงค์
- (๒.๖) ต้องไม่เก็บข้อมูลส่วนบุคคลไว้เกินความจำเป็นตามวัตถุประสงค์ หรือ processing เกินขอบวัตถุประสงค์

(๒.๗) การ processing ต้องกระทำต่อข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

(๒.๘) ต้องมีมาตรการแก้ไข ยับยั้ง หรือลบข้อมูลส่วนบุคคลที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์

อย่างไรก็ตาม หากเป็นการเก็บไว้เป็นสถิติ เป็นข้อมูลประวัติศาสตร์ หรือเพื่อการศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ถือเป็นวัตถุประสงค์ที่ไม่ต้องแจ้งไว้ก่อนได้ แต่ต้องไม่เก็บไว้นานเกินความจำเป็นตามวัตถุประสงค์นั้น ๆ

(๓) หลักการ processing นั้นจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล หรือในกรณีที่มีความจำเป็นดังนี้ (section ๑๐)

(๓.๑) เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามสัญญาที่ทำกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้หรือเพื่อปฏิบัติตามมาตรการที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลร้องขอเพื่อให้เป็นไปตามสัญญาที่จะทำขึ้น

- (๓.๒) เป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย
- (๓.๓) เพื่อประโยชน์อันเกี่ยวกับชีวิตของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
- (๓.๔) เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่เพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ
- (๓.๕) เพื่อให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ซึ่งได้รับข้อมูลส่วนบุคคลสามารถปฏิบัติหน้าที่ซึ่งตนมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนั้น ๆ ได้

(๓.๖) เพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับประโยชน์อันชอบธรรมของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ซึ่งได้รับข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งมีน้ำหนักมากกว่าประโยชน์ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในการป้องกันการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

นอกจากนี้ การ processing เพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับกิจการตลาดแบบตรง จะไม่สามารถกระทำได้ ถ้าเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีหนังสือห้ามไว้ (section ๑๑)

(๔) ความยินยอมนั้นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะเพิกถอนเสียเมื่อใดก็ได้ ทั้งนี้ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลไม่มีสิทธิเพิกถอนความยินยอมสำหรับ processing ที่สามารถกระทำได้ตามกฎหมายนี้ (section ๑๒)

(๕) ข้อห้ามสำหรับการ processing ข้อมูลต้องห้าม (sensitive personal data)

ห้าม processing ข้อมูลส่วนบุคคลที่แสดงให้เห็นถึง (section ๑๓)

(๕.๑) แหล่งกำเนิดของเชื้อชาติหรือเผ่าพันธุ์

(๕.๒) ความคิดเห็นทางการเมือง

(๕.๓) ความเชื่อทางศาสนาหรือปรัชญา

(๕.๔) การเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน

(๕.๕) ประวัติสุขภาพหรือพฤติกรรมทางเพศ

แต่มีข้อยกเว้นดังนี้

(ก) เจ้าของข้อมูลได้ให้ความยินยอมอย่างชัดแจ้งหรือแสดงออกอย่างชัดเจนว่าเป็นข้อมูลสาธารณะ (section ๑๕)

(ข) ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลปฏิบัติตามหน้าที่ของตนตามกฎหมายว่าด้วยการจ้างงานได้ หรือเพื่อรักษาประโยชน์อันเกี่ยวกับชีวิตของเจ้าของข้อมูลหรือบุคคลใดซึ่งเจ้าของข้อมูลไม่สามารถให้ความยินยอมได้ หรือเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย (section ๑๖)

(ค) ในกรณีที่เป็นการดำเนินการขององค์กรที่ไม่แสวงหากำไร (non-profit organizations) ที่มีวัตถุประสงค์ทางการเมือง ปรัชญา ศาสนา หรือสหภาพแรงงาน (section ๑๗)

(ง) ในกรณีที่จำเป็นเพื่อใช้ประโยชน์ในโรงพยาบาลหรือทางการแพทย์ซึ่งบุคคลในวิชาชีพเช่นนี้จะต้องรักษาข้อมูลไว้เป็นความลับ (section ๑๘)

(จ) เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยหรือเก็บสถิติ ซึ่งให้ประโยชน์แก่สังคมมากกว่าจะเกิดความเสียหายต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่เหมาะสม (section ๑๙)

(ฉ) รัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบอำนาจจากรัฐอาจออกกฎเพื่อกำหนดข้อยกเว้นเพิ่มเติมได้โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ (section ๒๐)

(๖) หน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

(๖.๑) ต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบเมื่อมีการ processing (section ๒๓)

(๖.๒) แจ้งรายละเอียดของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับชื่อหรือสิ่งที่บอกให้รู้ว่าเป็นใคร วัตถุประสงค์ของการ processing รวมทั้งรายละเอียดที่จำเป็นอื่น ๆ (section ๒๔)

(๖.๓) แจ้งรายละเอียดของการ processing เกี่ยวกับข้อมูลที่ได้กระทำการ processing เก็บข้อมูลนี้ได้จากแหล่งใด วัตถุประสงค์ รวมทั้งผู้ซึ่งรับข้อมูลที่ถูกเปิดเผย

(๖.๔) จัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยแก่ข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งหน่วยงานที่ควบคุมดูแลอาจกำหนดมาตรการที่เหมาะสมให้ก็ได้ (section ๓๑-๓๒)

(๖.๕) ต้องไม่โอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังประเทศที่ไม่มีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เพียงพอ (section ๓๔)

(๖.๕.๑) เป็นการปฏิบัติตามสัญญาที่ทำกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือเพื่อปฏิบัติตามมาตรการที่เจ้าของข้อมูลร้องขอเพื่อการปฏิบัติตามสัญญาที่จะทำขึ้น

(๖.๕.๒) เป็นผลหรือการปฏิบัติตามสัญญาระหว่างผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลกับผู้ที่ได้รับข้อมูลเพื่อประโยชน์ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

(๖.๕.๓) เป็นการปฏิบัติตามสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย

(๖.๕.๔) เป็นการรักษาประโยชน์เกี่ยวกับชีวิตของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

(๖.๕.๕) เป็นการโอนซึ่งกระทำได้ตาม the Council of Europe Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data

(๖.๕.๖) รัฐอาจออกกฎเพื่อกำหนดข้อยกเว้นเพิ่มเติมได้

(๗) อำนาจของหน่วยงานผู้ควบคุมดูแล (the supervisory authority) (section ๔๓-๔๗)

(๗.๑) เข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่มีการ processing

(๗.๒) เรียกข้อมูลที่เกี่ยวข้องหรือเอกสารเกี่ยวกับการ processing รวมทั้งระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล

(๗.๓) เข้าถึงหลักฐานที่โยงไปสู่การ processing

(๗.๔) ห้ามการ processing ไว้ก่อนหากกรณียังไม่แน่ชัดว่าการ processing ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่

(๗.๕) สั่งให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลแก้ไขให้ถูกต้องเมื่อพบว่าการ processing ไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งห้ามการ processing นั้นได้ด้วย

(๗.๖) สั่งปรับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเมื่อกระทำความผิด โดยเฉพาะกรณีไม่จัดให้มีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยแก่ข้อมูลส่วนบุคคล อย่างไรก็ตาม ก่อนการสั่งปรับจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลแสดงพยานหลักฐานเพื่อต่อสู้คดีได้

(๗.๗) มีสิทธิฟ้องต่อ the County Administrative Court ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของหน่วยงานฯ เพื่อมีคำสั่งให้ลบข้อมูลส่วนบุคคลที่ถูก processing โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๘) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับความเสียหายที่เกิดจากการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลโดยการ processing ข้อมูลส่วนบุคคลโดยฝ่าฝืนกฎหมายนี้ (section ๔๘)

(๙) บทกำหนดโทษ (section ๔๙)

บุคคลซึ่งเจตนาหรือโดยประมาทกระทำการดังนี้

(๙.๑) ให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องแก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือแก่หน่วยงานผู้ควบคุมดูแลเมื่อหน่วยงานนั้นร้องขอ

(๙.๒) processing ข้อมูลส่วนบุคคลโดยฝ่าฝืน section ๑๓-๒๑

(๙.๓) โอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังต่างประเทศโดยฝ่าฝืน section ๓๓-๓๕

(๙.๔) ละเว้นการแจ้งตาม section ๓๖ หรือตามกฎหมายที่ออกตาม section ๔๑ บุคคลนั้นต้องระวางโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือกรณีความผิดรุนแรงต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี

(๑๐) คำสั่งของหน่วยงานผู้ควบคุมดูแลตามกฎหมายนี้อาจอุทธรณ์ต่อ general administrative court ได้ (section ๕๑)

๓.๓ ประเทศเยอรมัน

ประเทศเยอรมันมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ Federal Data Protection Act ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

(๑) ขอบเขตการบังคับใช้ (section ๑)

กฎหมายนี้ใช้บังคับแก่หน่วยงานของรัฐทั้งระดับสหพันธ์และระดับมลรัฐที่ใช้อำนาจตามกฎหมายสหพันธ์หรือเป็นหน่วยงานของศาล และใช้บังคับแก่เอกชนซึ่งเก็บรวบรวม ใช้ หรือดำเนินการกับข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ว่าจะด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์หรือไม่ก็ตาม

อนึ่ง คำว่า “ดำเนินการ” (process) ได้มีบทนิยามไว้หมายถึง การเก็บรักษา การแก้ไขปรับปรุง การยับยั้ง การลบ หรือการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยได้อธิบายด้วยว่าหมายถึงการเปิดเผยต่อบุคคลที่สามหรือการส่งผ่านบุคคลที่สาม หรือส่งให้บุคคลที่สามสามารถเรียกดูได้

(๒) การเก็บรวบรวม ใช้ และการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่ (section ๔)

(๒.๑) เป็นไปตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นหรือได้รับความยินยอมจากผู้ทรงสิทธิในข้อมูล (the data subject) ซึ่งหมายถึงเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

(๒.๒) การเก็บรวบรวมโดยปราศจากความยินยอมให้กระทำได้ในกรณี

(๒.๒.๑) เป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย

(๒.๒.๒) เป็นอำนาจหน้าที่ของฝ่ายปกครอง

(๒.๒.๓) การเก็บข้อมูลจากผู้ทรงสิทธิฯ โดยตรงจะทำให้ข้อมูลไม่ถูกต้องและไม่ก่อความเสียหายแก่ผู้ทรงสิทธิฯ

(๒.๓) เมื่อผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทำการเก็บรวบรวมจะต้องแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ เว้นแต่ผู้ทรงสิทธิฯจะได้รับทราบอยู่แล้ว

(๒.๓.๑) ชื่อหรือสิ่งบอกให้รู้ว่าผู้ควบคุมข้อมูลเป็นใคร

(๒.๓.๒) วัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม การใช้ และการดำเนินการ

(๒.๓.๓) แหล่งที่มาของข้อมูลเฉพาะกรณีและผู้ทรงสิทธิฯไม่รู้ถึงการเปิดเผยข้อมูลนั้น

(๓) หลักความยินยอม (section ๔a)

(๓.๑) ความยินยอมต้องมาจากผู้ทรงสิทธิฯที่มีอิสระในการตัดสินใจ ซึ่งก่อนตัดสินใจผู้ทรงสิทธิฯย่อมขอทราบถึงวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม การใช้ และการดำเนินการได้ และความยินยอมจะต้องกระทำเป็นหนังสือ เว้นแต่มีสถานการณ์พิเศษอาจกระทำในรูปแบบอื่นที่เหมาะสมได้

(๓.๒) ในกรณีของการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ สถานการณ์พิเศษตาม (๓.๑) รวมถึงจะต้องแจ้งถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหนังสือด้วย

(๓.๓) ในกรณีที่เป็นการเก็บรวบรวม การใช้ หรือการดำเนินการกับข้อมูลที่มีลักษณะพิเศษ (sensitive data) การให้ความยินยอมจะต้องแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า รวมถึงข้อมูลลักษณะพิเศษด้วย

(๔) การโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังต่างประเทศ

(๔.๑) หากไม่ได้โอนไปยังประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปหรือ EU และประเทศนั้นไม่มีมาตรการคุ้มครองข้อมูลอย่างเพียงพอ ห้ามโอนโดยเด็ดขาด

(๔.๒) หากโอนไปยังประเทศใน EU ให้ปฏิบัติตาม section ๑๕-๑๖ และ ๒๘-๓๐

(๔.๓) มาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเพียงพอ ให้คำนึงถึงการกำหนดชนิดของข้อมูล วัตถุประสงค์และระยะเวลาของการดำเนินการกับข้อมูล ประเทศที่มา และประเทศปลายทางของข้อมูล หลักนิติธรรม (the rules of law) หรือมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยแก่ข้อมูล

(๔.๔) ความรับผิดชอบในการโอนโดยชอบด้วยกฎหมายนั้นอยู่ที่ผู้ซึ่งเป็นผู้ทำการโอน

(๔.๕) ผู้รับข้อมูลที่โอนจะต้องแจ้งวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการโอนข้อมูล

(๕) ข้อยกเว้นของการโอนไปยังต่างประเทศ (section ๔c)

(๕.๑) ได้รับความยินยอมจากผู้ทรงสิทธิฯ

(๕.๒) เป็นการปฏิบัติตามสัญญาที่ทำกับผู้ทรงสิทธิฯ หรือเพื่อปฏิบัติตามมาตรการตามที่ผู้ทรงสิทธิฯร้องขอเพื่อให้เป็นไปตามสัญญาที่จะทำขึ้น

(๕.๓) เป็นการปฏิบัติตามสัญญาระหว่างผู้ควบคุมข้อมูลกับผู้ซึ่งได้รับโอนข้อมูลเพื่อประโยชน์ของผู้ทรงสิทธิฯ

(๕.๔) เพื่อรักษาประโยชน์เกี่ยวกับชีวิตของผู้ทรงสิทธิฯ

(๕.๕) the competent supervisory authority อาจอนุญาตให้มีการโอนได้ ถ้าผู้ควบคุมข้อมูลซึ่งเป็นผู้โอนได้แสดงให้เห็นว่าในประเทศผู้รับโอนมีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเพียงพอ ซึ่งมาตรการอาจกำหนดในสัญญากับผู้รับโอนก็ได้

(๖) หน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

(๖.๑) เมื่อจะดำเนินการกับข้อมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (automated processing) จะต้องแจ้งรายละเอียดของตน เช่น ชื่อของผู้ควบคุมข้อมูล ชื่อผู้จัดการหรือผู้รับผิดชอบ ที่อยู่ วัตถุประสงค์ ลักษณะของข้อมูลที่ดำเนินการ ลักษณะของผู้รับข้อมูลที่เปิดเผยให้ ระยะเวลาเก็บข้อมูล หรือแผนการโอนข้อมูลไปยังต่างประเทศ (section ๔๕)

(๖.๒) ผู้ควบคุมข้อมูลต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ทรงสิทธิฯ หากดำเนินการกับข้อมูลโดยไม่ถูกต้องหรือฝ่าฝืนกฎหมายนี้ (section ๗)

(๖.๓) ผู้ควบคุมข้อมูลทั้งที่เป็นเอกชนและหน่วยงานของรัฐจะต้องจัดให้มีมาตรการทางเทคนิคหรือการจัดการองค์กรเพื่อเป็นหลักประกันว่าจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมายนี้ (section ๙)

(๖.๔) ในกรณีการดำเนินการกับข้อมูลส่วนบุคคลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (automated procedure) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอาจจัดให้มีกระบวนการเรียกข้อมูลกลับคืนมาได้ตามความเหมาะสมเพื่อประโยชน์ของผู้ทรงสิทธิฯ หรือเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจ (section ๑๐)

(๗) สิทธิของผู้ทรงสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล (เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล)

(๗.๑) ขอข้อมูลที่เกี่ยวกับตน ขอทราบถึงแหล่งที่ถูกเปิดเผยข้อมูล รวมทั้งขอทราบถึงวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ (section ๑๙)

(๗.๒) หากข้อมูลถูกเก็บรวบรวมโดยผู้ทรงสิทธิฯ ไม่รู้ ผู้ทรงสิทธิฯ มีสิทธิได้รับแจ้งถึงข้อเท็จจริงดังกล่าวที่บันทึกไว้ ชื่อของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลและวัตถุประสงค์ รวมทั้งชื่อผู้รับข้อมูลเมื่อมีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล (section ๑๙a)

(๗.๓) ผู้ทรงสิทธิฯ มีสิทธิขอให้แก้ไขข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน ให้ถูกต้อง ซึ่งถ้าความถูกต้องอยู่ระหว่างการโต้แย้ง ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องบันทึกไว้ด้วย และผู้ทรงสิทธิฯ มีสิทธิขอให้ยับยั้งการดำเนินการใดๆ กับข้อมูลนั้นไว้ก่อนได้ (section ๒๐)

(๘) หน่วยงานผู้ควบคุมดูแล (supervisory authority) (section ๓๘)

หน่วยงานนี้มีหน้าที่ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ และอาจเปิดเผยข้อมูลให้แก่หน่วยงานผู้ควบคุมดูแลอื่นได้ รวมทั้งเปิดเผยให้แก่หน่วยงานต่างประเทศที่เป็นสมาชิก EU เมื่อหน่วยงานนั้นร้องขอความช่วยเหลือ เมื่อมีการกระทำความผิด หน่วยงานนี้มีหน้าที่รายงานให้หน่วยงานสอบสวนและผู้ทรงสิทธิฯ ทราบเพื่อดำเนินคดี นอกจากนี้ หน่วยงานนี้มีอำนาจเรียกให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจัดส่งข้อมูลใดๆ ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ได้